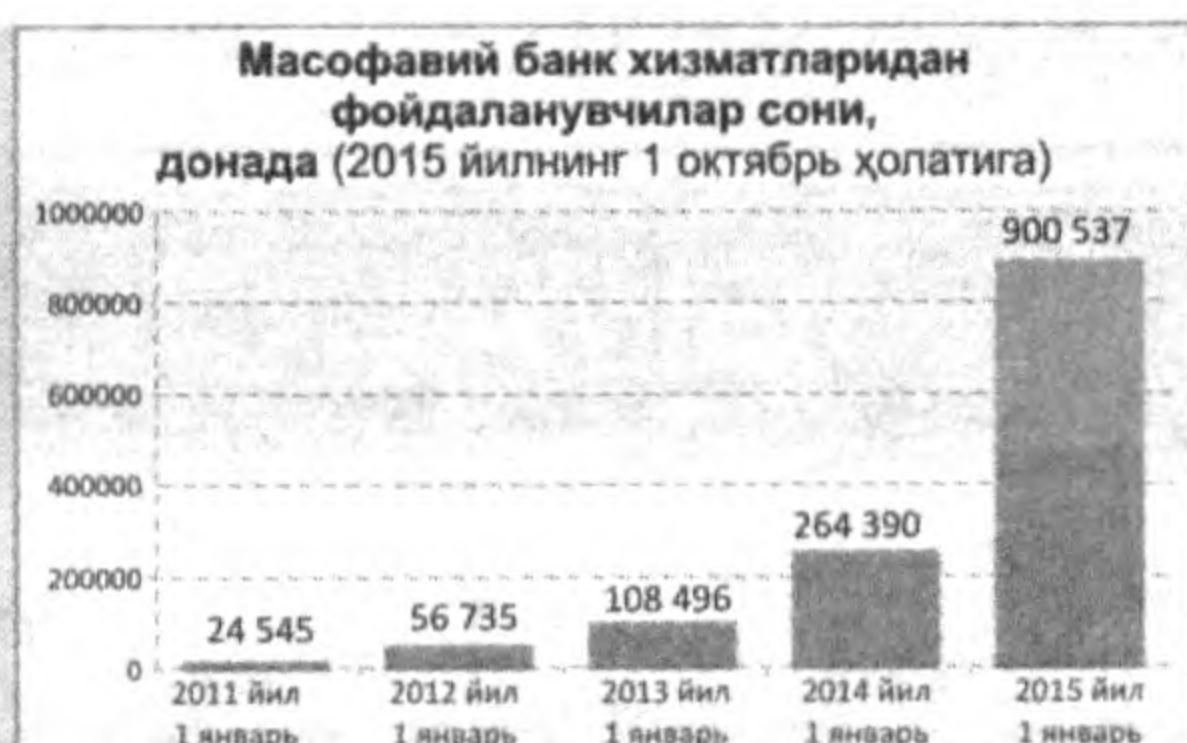

**Ўзбекистон Республикаси
банкларида масофавий банк
хизматларидан фойдаланувчилар
сони, 2015 йилнинг 1 октябрь ҳолатига**

(9-бетда ўқинг).

Долзарб шарҳ.....6,7

Суғурта бозори.....10

БАНК АЖВОРОННОМАНИ

Банк ходимлари, ишбилармонлар ва тадбиркорларнинг ҳафталик газетаси

ISSN 2010-6602

1995 йил январдан бошлаб нашр этилмоқда

№ 41 (1012), 2015 йил 15 октябрь

www.banknews.uz

Хорижий инвестициялар иқтисодий фаровонлик омили

Миллий матбуот марказида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан «KDB Bank Ўзбекистон» АЖ билан ҳамкорликда ташкил этилган навбатдаги анжуман мамлакатимиз банк тизимида хорижий инвестициялар учун яратилган муҳит ва уни янада такомиллаштириш масалаларига бағишланди.

Тадбирда таъкидланганидек, инвестициялар иқтисодиётни ривожлантиришнинг зарур шарти ҳисобланади. Юртимизга тўғридан-тўғри жалб этилаётган хорижий капитал қўйилмалари, техника ва технологиялар ҳамда бошқа активлар миллий иқтисодиётимиз ривожига муносиб улуш қўшиб, унинг жаҳон иқтисодий тизимига қўши-

лишига қўмаклашмоқда. Чет эл капитали иштирокида ташкил этилган хомашёни чуқур қайта ишловчи корхоналар нафақат муайян хўжалик субъектининг, балки бошқа соҳаларнинг тараққиётига таъсир ўтказиб, макроиқтисодий ўсишга замин яратмоқда.

«KDB Bank Ўзбекистон» АЖ ижрочи директори Янг Кюн Ан банкнинг Ўзбекистон бо-

зоридаги фаолияти ҳақида сўз юритар экан, ушбу омилларга алоҳида ургу берди. Жалб этилаётган ва ўзлаштирилаётган инвестициялар ҳажмини оширишда Ўзбекистонда авваламбор, инвестициявий муҳитни шакллантириш шартлари ва омилларига етарлича эътибор берилаётганини таъкидлади.

(Давоми 4-бетда).

Ҳамкорликни кенгайтириш истикболлари

Тошкентда Ўзбекистон — Хитой ишбилармон доиралари ўртасида бизнес-форум бўлиб ўтди. Унда қатор манфаатдор вазирлик ва идоралар вакиллари, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлар иштирок этди.

Тадбир шу йилнинг 12 октябры куни мамлакатимизга Хитой Халқ Республикаси Шэньси провинциясининг Хитой халқаро савдо тараққиётига қўмаклашиш қўмитаси (CCPIT) раиси ўринбосари жаноб Ву Фудзие бошчилигидаги ишбилармонлар гуруҳининг ташрифи доирасида ташкил этилиб, унда томонлар ўзаро манфаатли музокаралар олиб боришди.

делегацияси таркибида энергетика, электротехника, тўқимачилик, тиббиёт, фармацевтика, ахборот ва телекоммуникация, машинасозлик, қурилиш, озиқ-овқат ва кимё саноатида фаолият юритувчи компаниялар вакиллари ўрин олган бўлиб, улар ташрифидан мақсад истиқболли инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш кўзда тутилган.

Бизнес-форумда Ўзбекис-

Форумда сўз олган Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси раиси ўринбосари Назира Дадаханова ҳамда CCPIT раиси ўринбосари жаноб Ву Фудзие Ўзбекистон ва Хитой ўртасидаги ўзаро алоқалар стратегик муҳим аҳамият касб этишини таъкидлаб, томонлар ушбу икки давлатнинг савдо-иқтисодий йўналишидаги шерикчилик муносабатларини янада ривожлантириш борасида кенг кўламли чора-тадбирларни амалга оширишга келишиб олдилар.

Хитой Халқ Республикаси Шэньси провинциясининг

тонда инвестиция иқлими ва ҳамкорлик лойиҳаларини амалга оширишда мавжуд имкониятлар, фармацевтика, электротехника ҳамда озиқ-овқат саноатида доир икки томонлама ҳамкорлик истиқболларига бағишланган тақдимотли чиқишлар тингланди.

Унда делегация аъзолари мамлакатимизда тадбиркорликни ривожлантиришга йўналтирилган саъй-ҳаракатлар, хусусан, хорижий сармоядорлар учун яратилган шарт-шароит ва имтиёزلарни юқори баҳолади.

(Давоми 4-бетда).

Ўзбекистон халқаро пахта ярмаркасига шай

Бу ҳақда «Ўзпахтасаноат» уюшмаси томонидан ташкил этилган матбуот анжуманида батафсил ахборот берилди.

Президентимизнинг 2005 йил 8 ноябрдаги «Ўзбекистон халқаро пахта ярмаркасини ҳар йили ташкил қилиш тўғрисида»ги 217-сонли Қарори асосида анъанавий равишда ўтказиб келинаётган ушбу тадбирда «Ўзпахтасаноат» уюшмаси алоҳида ўрин тутади. Мазкур муассаса ушбу йирик форумга ҳам ташкилий, ҳам амалий томонлама пухта тайёргарлик кўриб, унинг юқори даражада ўтишини таъминламоқда.

Матбуот анжуманида таъкидланганидек, буғунги кунда жаҳонда ўзбек пахта толасига бўлган талаб тобора ортиб бормоқда. Пахта бўйича халқаро маслаҳат қўмитаси экспертлари ҳам буни эътироф этмоқда. Маълумки, Ўзбекистон пахта экспорти бўйича дунёда бешинчи ўринни банд этиб турибди. Буни ҳар йили ярмарка доирасида имзоладиган шартномалар сонидан ҳам кўриш мумкин.

(Давоми 5-бетда).

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАЛАРНИНГ СЎМГА НИСБАТАН КУРСИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2015 йил 13 октябрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлар учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:*)

1 Австралия доллари	1942,94	1 Канада доллари	2051,11	1 Норвегия кронаси	328,18	1 евро	2981,01
1 Англия фунт стерлинги	4060,99	1 Хитой юани	418,63	1 Польша злотийси	714,54	10 Жанубий Корея вони	23,11
1 Дания кронаси	403,93	1 Кувайт динари	8778,06	1 Сингапур доллари	1890,27	10 Япония иенаси	220,47
1 БАА дирҳами	721,29	1 Россия рубли	43,22	1 СДР	3739,29	*) Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки олиш мажбуриятини олмаган.	
1 АҚШ доллари	2649,22	1 Украина гривнаси	123,24	1 Туркия лirasи	902,05		
1 Миср фунти	338,34	100 Ливан фунти	175,95	1 Швеция кронаси	323,57		
1 Исландия кронаси	21,23	1 Малайзия ринггити	635,30	1 Швейцария франки	2758,17		

Айрим хорижий валюталарнинг ўтган ҳафтага солиштирма кўрсаткичи:

1 USD ▲ 2649,22 – (2635,08)

1 EUR ▲ 2981,01 – (2959,01)

1 GBP ▲ 4060,99 – (4006,63)

10 JPY ▲ 220,47 – (219,43)

BANK TECHNOLOGIYALARI

Электрон банк хизматлари — мижозларни жалб қилишнинг янги усуллари

Халқаро бизнес марказида инновацион банк хизматларини ривожлантириш истиқболларига бағишланган анжуман бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлигидан вакиллар, тижорат банклари раҳбар-ҳодимлари, ахборот-коммуникация технологиялари соҳасида фаолият юритувчи корхона ва ташкилотларнинг етакчи мутахассислари ҳамда хорижий экспертлар иштирок этди.

Тадбирда сўз олганлар сўнгги пайтда рақамли технологиялар ҳаётимизнинг ажралмас қисмига айлангани, бугун дунё аҳолисининг 60 фоизидан ортиги «Интернет-банкнинг», 48 фоизи эса, «Мобиль-банкнинг» хизматларидан фойдаланаётганини таъкидлаб, электрон банк хизматларини ривожлантириш бутун дунё банклари томонидан муҳокама қилинаётган асосий мавзу эканини қайд этди.

— Айтиш жоиз, бугунги рақамли эволюция даври банклар олдида жиддий вазифалар қўймоқда, — дейди **SAP (Германия) компаниясининг Россиядаги бизнес-ечимлар катта архитектори, Молиявий тармоқ учун ечимлар бўйича экспертиза марказининг инновациялар бўйича эксперти Татьяна Церех.** — Бундай шароитда банклар мижозларнинг ўзгариб бораётган талабларини рўйбга чиқара олсаларгина ўз фойдаларини ошириб боришга муваффақ бўладилар. Молия-кредит ташкилотлари мижозлар билан ўзаро муносабатларнинг турли электрон йўллари яратиши, хизмат кўрсатишнинг электрон моделига ўтиши, мижозларнинг янги талабларини қондиришга қаратилган инновацион маҳсулот ва хизматларни ишлаб чиқиши мақсадга мувофиқдир.

Электрон банк хизматлари-га ўтиш шунинг асосида, банклар офисдан ташқарида ҳам ўз мижозлари билан янги усулларда, шу жумладан, уяли мосламалардан фойдаланган ҳолда ишлай бошлайди. Бундай тартибда ишлаганда банк хизмат кўрсатмайдиган олис туманлардаги мижозларни ҳам кенг қамраб олиш имкони туғилади. Анжуманда ушбу турдаги хизматлардан мобиль платформаси (Mobile Platform) хусусида алоҳида тўхталинди. Таъкидланишича, «Mobile Platform»дан фойдаланган ҳолда инновацион уяли технологияларнинг ишга туширилиши натижасида банкларнинг аҳоли кам бўлган жойларда офислар

очиши учун зарурат қолмайди. Бунда агентлар фаолияти ташкил қилиниб, улар мамлакатнинг исталган нуқтасида ўз планшети билан янги мижозларга ҳисоб рақам очиши ёки бошқа банк хизматларини кўрсатиши, мижозлар эса, ўз уяли телефонлари воситасида харидлар қилиши, коммунал тўловларни амалга ошириши, оила аъзолари ва яқинларига пул жўнатишлари мумкин. Мазкур амалиёт «SMS-USSD» технологияси ёрдамида бажарилади, яъни муайян рақамга «SMS-хабар» юборилиб, сўнгра тақдим этилган рўйхатдан хизматнинг рақами танланади.

(Давоми 9-бетда).

Замонавий тўлов воситаси

Мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислохотлар натижасида республикаимизда жаҳон андозаларига мос замонавий янги банк хизмат турларидан бири бўлган пластик карталар билан ҳисоб-китоб қилиш тизими яратилди.

Пластик карталар — замон талаби, ҳар бир тижорат банки ўз мижозларига замонавий банк хизматларини кўрсатиши зарур.

— Бугунги кунда вилоятимиз банклари томонидан муомалага чиқарилган пластик карталар сони 644 832 тани ташкил қилгани ҳолда, сўнгги тўрт йил давомида 268 732 тага ёки 171 фоизга ортиди, — дейди **Марказий банкнинг Навоий вилояти Бош бошқармаси Пластик карточкалар тизимини мониторинг ва таҳлил қилиш бўлими бошлиғи Қандиёр Ҳосилов.** — Савдо ва пуллик хизмат кўрсатиш объектларига, коммунал тўловларни қабул қилувчи шохобчаларга ва бошқа объектларга ўрнатилган ҳисоб-китоб терминаллари сони 8440 тани ташкил қилиб, сўнгги тўрт йилда 3064 тага ёки 157 фоизга кўпайди.

Мазкур йўналишда Давлатимиз раҳбари ва ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган қарорлар асосида хизмат кўрсатиш соҳаси корхоналарига пластик карталар қўлланиб тўланган ҳажмдан амалдаги ставкага нисбатан 10 фоиз пасайтирилган ставка бўйича даромад (фойда) солиғи тўлашлари жорий қилинди. Хўжалик юритувчи субъектлар раҳбарлари ва ходимларининг тўлов терминалидан фойдаланиши қонун ҳужжатлари билан тартибга солиниб, уларнинг жавобгарлиги оширилди.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 2009 йил 27 июлда 1986-сон билан рўйхатга олинган Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви ва Давлат солиқ қўмитаси томонидан ишлаб чиқилган тўлов терминаллари билан жиҳозлаш ва аҳоли билан пул ҳисоб-китобларини амалга оширишда уларни қўллаш тартиби тўғрисидаги Низомга асосан, савдо ва хизмат кўрсатиш объектларида банк пластик карталари орқали тўловларни қабул қилиш бўйича тўлов терминалларининг мавжудлиги ва улардан мажбурий равишда фойдаланиш устидан назорат давлат солиқ хизмати органлари томонидан амалга оширилади.

Қандиёр Ҳосиловнинг таъкидлашича, Навоий вилоятидаги барча тадбиркорлик субъектларини ҳамда коммунал тўловларни қабул қилувчи шохобчаларни тўлиқ тўлов терминаллари билан таъминлаш бўйича банклар томонидан бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Энг муҳими, замонавий банк хизмат турлари амалиётга кириб келаяпти.

«Туркистон-пресс» НАА.

ТИФ Миллий банки: чакана хизматлар бозорида фаол

Чакана хизматлар тижорат банклари фаолиятининг асосий йўналишларидандир. Улар қай даражада жозибадорлик касб этса, мижозлар оқими ҳам шунга монанд барқарорлашиб бораверади.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки бугун мана шундай ривожланиш йўлида. Муассаса мамлакатимиз молия бозоридаги барча банк хизматларини ўзлаштириб, уларни ҳам сон, ҳам мазмун жиҳатдан кенгайтирган ҳолда ўз молиявий ҳолати ҳамда мижозлари базасини шакллантириб бормоқда.

Хусусан, жорий йил бошидан буён аҳоли эътиборига сақланиш муддати бир ойдан беш йилгача бўлган миллий валютада 6 та янги муддатли омонатни жорий этди. «Кексаларни эъзозлаш йили» Давлат дастурига кўра, 50 ва ундан катта ёшдаги мижозлар учун «Эъзоз», баҳорий байрамларга атаб «Нафосат», «Хотира ва қадрлаш куни»га бағишлаб «Матонат», шунингдек, Мустақиллик куни муносабати билан «Истиқлол» ва «Даромадли» дея номланган янги муддатли депозитлар шулар жумласидандир.

Жорий йилнинг 1 август ҳолатига

кўра, ТИФ Миллий банкида амалда бўлган омонатлар миллий валютада 23 ва хорижий валютада 11 турда бўлиб, улар орасида ёши улуг мижозлар учун «Пенсионный», 16 ёшгача бўлган болалар учун «Ниҳол» ҳамда «Бойчечак» номли омонатлар ҳам мавжуддир.

Шу ўринда таъкидлаш жоиз, ТИФ Миллий банки томонидан аҳоли ва хўжалик юритувчи субъектларнинг маблағларини узоқ муддатли депозитларга жалб қилишда мижозлар манфаатини ҳимоялашга жиддий эътибор қаратилади. Бу борада доимий равишда аҳолига уларнинг банкда сақланаётган омонатлари қонун томонидан ҳимояланиб, сир сақланиши ва тўлиқ ҳажмда берилиши кафолатлангани тушунтириб борилади, депозитлар бўйича даромадлари солиқдан озод қилинишидан бохабар этилади.

Бугунги кунда банк хизматлари орасида халқаро пул ўтказмаларидан фойдаланиб келаётган аҳоли сони

тобора ортмоқда. Дунёнинг у четидан бу четигача бўлган масофани кескин қисқартириб, мижозларнинг ўзаро пуллик муносабатларини уч дақиқалик хизмат орқали ҳал қилаётган ушбу турдаги хизматлар, жумладан, ТИФ Миллий банки мижозлари ўртасида ҳам кенг фойдаланилмоқда. 2015 йилнинг 1 июль ҳолатига улар орқали амалга оширилган операцияларнинг умумий ҳажми 29,9 млн. АҚШ долларини, шундан 16,9 млн. АҚШ долларини тўланган ўтказмалар ташкил этди.

Шунингдек, ТИФ Миллий банкида чакана хизматларнинг энг оммалашган тури — пластик карталар асосидаги амалиётлар ҳам ривожланиб бормоқда. 2015 йилнинг олти ойи давомида мижозларнинг махсус сўм карточка ҳисобварақларига ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1,48 бараварга кўп, яъни 2,21 трлн. сўмдан ортиқ маблағ ўтказилди. Савдо терминаллари орқали амалга оширилган операцияларнинг умумий ҳажми 1,64 трлн. сўмни ташкил этиб, таққосланаётган даврга нисбатан 1,25 бараварга ошди. Банк томонидан жами 18 941 дона терминал

савдо-сервис корхоналари ва банк бўлимларига ўрнатилди. «Иш ҳақи» лойиҳаси доирасида хизмат кўрсатиш корхона ва ташкилотлар ҳамда аҳоли гавжум жойларга 122 дона банкомат ҳамда 122 та инфокиоск қурилмалари жойлаштирилди.

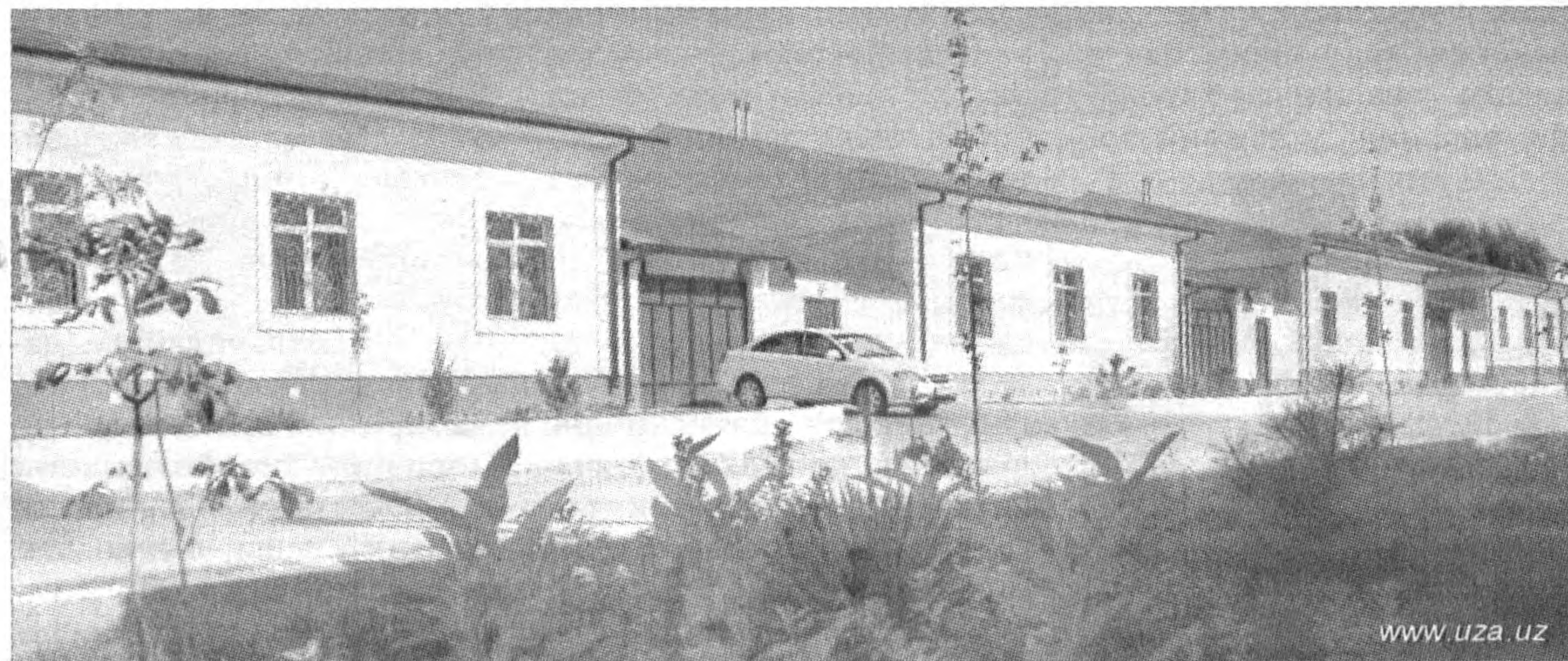
ТИФ Миллий банки пластик карталар мижозлар учун нафақат қулай тўлов тизими, балки уни қўшимча хизмат ва сервислардан фойдаланиш имконини берувчи воситага айлантиришга интилоқда. Хусусан, айти пайтда мижозлар пластик карталар орқали бажарилган амалиётлар ва ҳисоб рақам қолдиғи тўғрисидаги маълумотларни ўз уяли алоқа воситалари орқали «SMS-хабар»лар, электрон манзили орқали эса, «e-mail-хабар»лар кўринишида олиш имкониятига эгадирлар. Бундан ташқари, улар шахсий WEB- ва IVR-кабинетлари орқали ҳам маълумотларни кузатиб боришмоқда. «SMS-to'lov» ва «Click» хизматларидан фойдаланган ҳолда мобиль алоқа, интернет, коммунал ва бошқа хизматлар учун тўловларни он-лайн режимида тўлаб келмоқда.

Юлдуз ЗОКИРОВА.

OBOD MANZILLAR

Шаҳарликлар ҳавас қилаётган уй-жойлар

Президентимиз раҳнамолигида намунавий лойиҳалар асосида бунёд этилаётган замонавий уй-жойлар қишлоқларимиз кўркига кўрк, фойзига фойз бағишлаш билан бирга, халқимиз ҳаёт сифатини юксалтирмоқда, дунёқарашини ўзгартирмоқда.

Буни Наманган вилоятида барпо этилаётган замонавий уйлар, янги даҳалар мисолида ҳам кўриш мумкин. Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 3 августдаги «Қишлоқ жойларда уй-жой қурилиши кўламини кенгайтиришга оид кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарорига мувофиқ вилоятда улкан бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. 2009-2014 йиллар мобайнида барча туманлардаги етмиш иккита массивда намунавий лойиҳа асосида 3 минг 179 уй-жой қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу мақсадлар учун 339 млрд. 510 млн. сўмдан зиёд маблағ йўналтирилгани бунёдкорлик ишларининг кенг кўламли эканлигидан далолат беради.

2009-2014 йиллар мобайнида барча туманлардаги етмиш иккита массивда намунавий лойиҳа асосида 3 минг 179 уй-жой қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу мақсадлар учун 339 млрд. 510 млн. сўмдан зиёд маблағ йўналтирилгани бунёдкорлик ишларининг кенг кўламли эканлигидан далолат беради.

2014 йилда Наманган, Мингбулок, Косонсой, Норин, Поп, Тўрақўрғон, Уйчи, Учқўрғон, Чортоқ, Чуст, Янгиқўрғон туманларидаги қишлоқларда барча шарт-шароитга эга 777 замонавий уй барпо этилди. Уч ва тўрт хонали бу уйларга кўчиб кирган юртдошларимиз қувончининг чеки йўқ. Айниқса, уй бекалари фарзандларининг тарбияси, рўзгор юмушлари учун яратилган қулайликлардан мамнун.

– Қўрғонтепа қишлоғидаги «Ғалаба» даҳасида қурилган янги уйга кўчиб ўтдик. Хоналар алоҳида, ўзбекона урф-одатларга мос тарзда жойлаштирилгани бизга

жуда ёқди, – дейди **Норин туманидаги 14-ихтисослаштирилган мактаб-интернат ўқитувчиси Махлиё Тожибоева**. – Ошхона, ювиниш хоналарида аёллар учун ҳамма шароит муҳайё. Фарзандларимизнинг дарс тайёрлаши, дам олиши учун ҳам зарур шароитлар яратилган. Бу уларнинг дунёқарашига ҳам ижобий таъсир этади. Илгари бундай чиройли ва шинам, ҳар томонлама қулай уйлар фақат шаҳарларда бўлади, деб ўйлардик. Энди шаҳарликлар бизга ҳавас қилмоқда. Халқимизга шундай шароитлар яратиб бераётган, аёлларга ва болаларга алоҳида ғамхўрлик кўрсатаётган Юртбошимизга мингдан-минг раҳматлар айтамыз.

Янги қишлоқларни барпо этишда аҳоли учун барча зарур шароитларни яратиш – инсон манфаатларини таъминлаш бош мезон этиб белгиланган. Шу боис уларни муҳандислик-коммунал тармоқлар – электр энергияси, табиий газ, ичимлик суви, иситиш, канализация билан таъминлаш, йўллар, кўприклар қуришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Наманган вилоятидаги қишлоқ массивларида ўтган йиллар мобайнида 164 километр ичимлик суви, 116 километр газ, 80 километр электр тармоқлари тортилиб, 83 километр ички йўллар қурилди. Мактаблар, қишлоқ врачлик пунктлари,

маҳалла гузарлари, савдо ва маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари бунёд этилди.

Бу борадаги ишлар изчил давом эттирилмоқда. Давлатимиз раҳбарининг жорий йил 7 январдаги «2015 йилда қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар бўйича яқка тартибдаги уй-жой қурилиши дастури ва 2016 йилги қурилишнинг асосий параметрлари тўғрисида»ги Қарорига мувофиқ бу йил Наманган вилоятида 848 замонавий уй-жой қурилиши режалаштирилган. Бугунгача 602 уй қурилиб, фойдаланишга топширилган.

– Қурилиш ва пардозлаш ишларида мамлакатимизда ишлаб чиқарилган материаллардан фойдаланилмоқда, – дейди **«Қишлоққурилиш-инвест» инжиниринг компанияси Наманган вилояти филиали бош муҳандиси Фазлиддин Камолов**. – Ошхона, ювиниш хонаси, меҳмонхона ва бошқа хоналар тадбиркорларимиз ишлаб чиқараётган мебель ва маиший техникалар билан жиҳозланмоқда. Ўтган йиллар мобайнида бу борада катта тажриба тўплангани, намунавий лойиҳалар асосида уй-жойлар қурилиши яхлит индустрияга айлангани қурилишларни ўз вақтида ва сифатли амалга оширишда муҳим омил бўлмоқда.

Мамлакатимиздаги тинчлик ва осойишталик халқимизни бунёдкорликка, барча соҳаларда янги марраларни эгаллашга ундамоқда. Президентимиз Ислоҳ Каримов раҳнамолигида амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотлар, бунёдкорлик ишлари халқимизнинг ҳеч кимдан кам бўлмай яшаши, турмуш даражаси юксалиши, муносиб ҳаёт кечиришига хизмат қилмоқда.

ЎЗА.

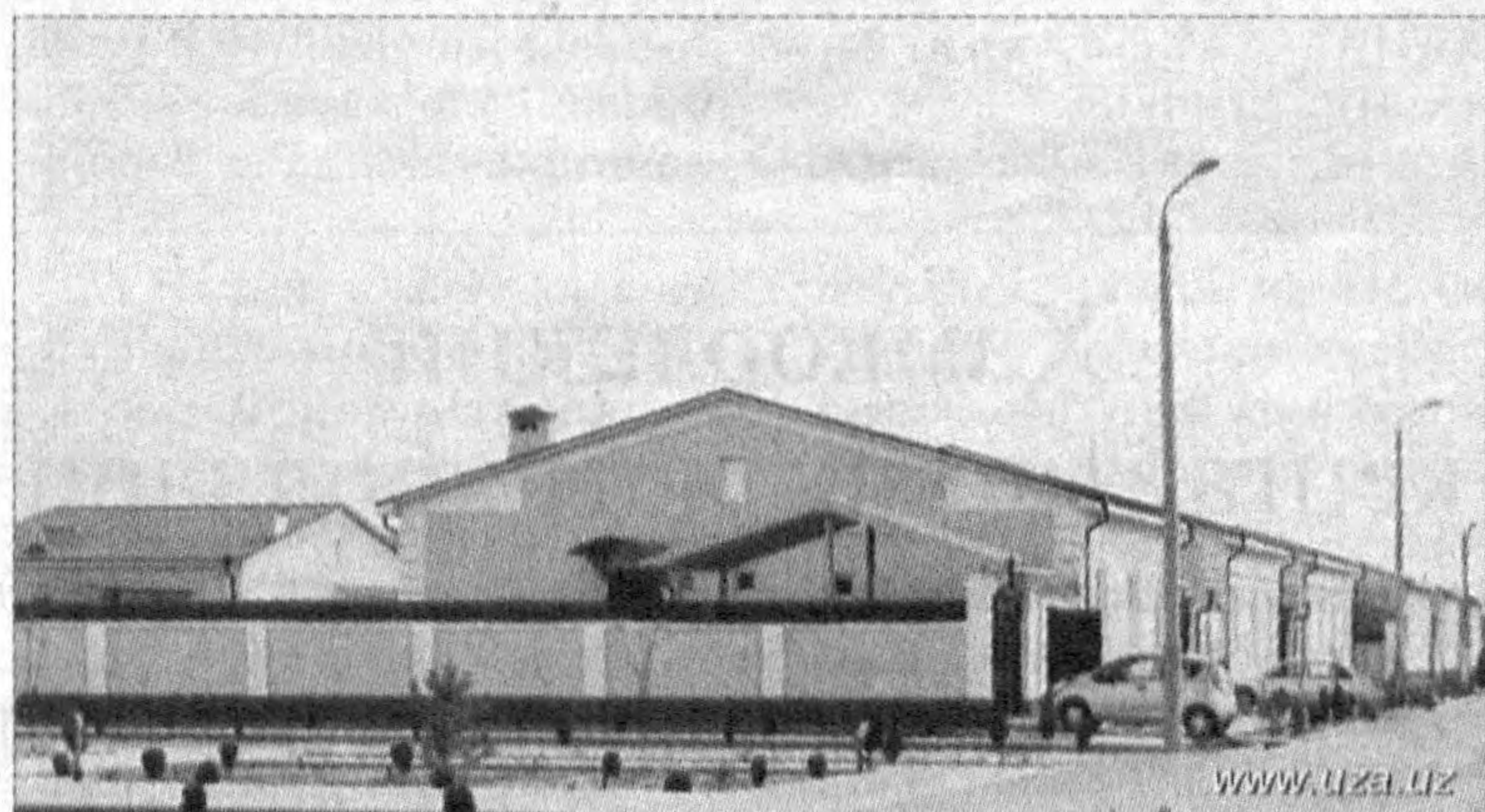
Бугунги кунда ҳудудларда уй-жойлар қурилишини молиялаштириш тижорат банкларининг минтақавий филиаллари томонидан фаол олиб борилмоқда. Хусусан, бу борада Хоразм вилоятидаги банклар фаолияти алоҳида аҳамиятга моликдир.

Хоразмда бунёдкорлик ишлари ҚИЗГИН

Маълумки, айна пайтда республикаимиз банклари аҳолини уй-жой билан таъминлашда бир неча йўналишда иш олиб бормоқда. Аҳолининг талаб ва эҳтиёжларидан келиб чиқиб, уларнинг иккиламчи бозордан уй-жой сотиб олишлари ёхуд турар жойларини қайта таъмирлашлари учун ипотека кредитларини ажратиш, қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар асосида яқка тартибдаги уй-жойлар ҳамда «Камолот» уйлари қурилиш барпо этилишини молиялаштириш шулар жумласидандир.

Бунда қишлоқ жойларда ишлаб чиқариш ва ижтимоий инфратузилмани янада ривожлантириш асосида аҳолининг турар жой шароити ҳамда турмуш тарзини янада яхшилаш мақсадида ишлаб чиқилган қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар асосида яқка тартибдаги уй-жойлар қуриш дастури алоҳида аҳамиятга эгадир.

Мазкур дастур доирасида 2010-2014 йилларда Хоразм вилоятининг қишлоқ туманларида намунавий лойиҳалар асосида 30 дан ортиқ янги қишлоқ массивлари барпо этилди. Ушбу давр давомида «Қишлоқ қурилиш банк» акциядорлик-тижорат банки, Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки, «Ипотека-банк» акциядорлик тижорат-ипотека банкнинг вилоят ҳудудидаги филиаллари томонидан умумий қиймати 376,7 млрд. сўм бўлган 3347 та уй-жой қурилиши учун марказлаштирилган маблағлар ҳисобидан 227,1 млрд. сўм миқдорида имтиёзли ипотека кредитлари йўналтирилди. Жорий йилда ҳам ушбу муассасалар томонидан Давлатимиз раҳбарининг 2015 йил 7 январдаги «2015 йилда қишлоқ жой-

ларда намунавий лойиҳалар бўйича яқка тартибдаги уй-жой қурилиши дастури ва 2016 йилги қурилишнинг асосий параметрлари тўғрисида»ги 2282-сонли Қарорига мувофиқ, 22 та қишлоқ массивида 865 та уй-жой ва 10 та ижтимоий бозор инфратузилмасини қуриш кўзда тутилган. Шу мақсадда банклар шу йилнинг ўтган етти ойи давомида жами 82,8 млрд. сўмлик (812 та уй қурилиши учун) имтиёзли кредит маблағларини ажратди.

Ёш оилаларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш мақсадида эса, вилоят банклари томонидан ёш оилалар учун имтиёзли равишда ипотека ва истеъмол кредитлари ажратиб, улар ҳаётида қулай ижтимоий-маиший шарт-шароитлар яратишга муносиб ҳисса қўшилмоқда. Жумладан, 2014 йил давомида 253 та ёш оилага умумий ҳажми 28,9 млрд. сўмдан ортиқ, жорий йилнинг ўтган даврида эса 111 та ёш оилага 12,2 млрд. сўмлик ипотека кредитлари тақдим этилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 8 сентябрдаги «Мамлакатнинг ижтимоий ҳаётида фаол қатнашаётган ёш оилаларни уй-жой билан таъминлашнинг янада қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 250-сонли қарорига биноан Хоразм вилоятининг Хива, Гурлан ва Хонқа туманларида 4 қаватли 64 та хонадондан иборат янги уйлар барпо этилиб, улар «Камолот» уйлари сифатида ижтимоий фаол ёш оилаларга имтиёзли ипотека кредити асосида берилди.

Бугунги кунда ана шундай уйлар қурилиши (4 қаватли 32 хонадонли) вилоятнинг Урганч шаҳри ҳамда Урганч ва Хонқа туманларида давом эттирилмоқда.

Ширин БАЙСЕНОВА.

BANK FAOLIYATI

Хорижий инвестициялар иқтисодий фаровонлик омили

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

– Ўзбекистонда чет эллик инвесторлар фаолиятининг ҳуқуқий кафолатлари қонунлар доирасида мустаҳкамлангани эътиборга моликдир, – дейди Янг Кюн Ан. – Қолаверса, мамлакат иқтисодиётининг тезкор ўсиши, банк-молия тизимидаги барқарорлик хорижий молия институтларини ўзига жалб қилмоқда. Бу каби қулай шароит ва Ўзбекистон ҳукумати-нинг қўллаб-қувватлаши асосида «KDB Bank Ўзбекистон» АЖ ҳам ўтган давр мобайнида ижобий натижаларга эришиб, ҳозирда мамлакатдаги хорижий капитал асосида фаолият юритаётган банклар орасида етакчилик қилмоқда. Дастлаб Ўзбекистонда кўшма корхона сифатида иш бошлаган корейс компанияларини молиявий қўллаб-қувватлаш мақсадида очилган банкимиз бугунги кунга келиб, йирик саноат лойиҳаларининг ҳам иж-рочисига айланди.

Дарҳақиқат, «Инвестиция фаолияти тўғрисида» ва «Чет эл инвестициялари тўғрисида»ги Қонунлар Ўзбекистонда чет эллик инвесторлар ва хорижий инвестициялар учун ҳуқуқий асос сифатида уларнинг тўлиқ ва доимий ҳимояси ҳамда хавфсизлигини таъминламоқда.

Анжуманда мамлакатимиз-

да ўзлаштирилган инвестициялар сарҳисоб қилинар экан, жорий йилнинг 6 ойи давомида уларнинг умумий ҳажми 1,5 млрд. АҚШ долларини, жумладан, тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар 1,2 млрд. АҚШ долларини ташкил этгани маълум қилинди. Инвестиция дастури доирасида умумий қиймати 160,9 млн. АҚШ долларилар 63 та лойиҳа амалга оширилгани, кичик бизнес-

ни ривожлантириш учун халқаро молия институтларининг 86,4 млн. АҚШ долларига тенг кредит линиялари ўзлаштирилгани, Ўзбекистон банклари Ассоциацияси ҳузуридаги Инвестиция лойиҳалари бўйича лойиҳа ҳужжатларини тайёрлашни молиялаштириш жамғармаси кўмагида эса, кичик бизнес субъектларининг 16,7 млрд. сўмлик 24 та лойиҳаси молиялаштирилгани қайд этилди.

Республикаимизда инвестициявий жозибаторликни ошириш, унинг таркибий қисми бўлган банк тизимида инвестиция муҳитини янада яхшилаш масалаларига катта эътибор берилмоқда. Ҳозирги пайтда мамлакатимизда хорижий инвестициялар иштирокида 5 та банк фаолият кўрсатмоқда, дунёнинг 6 та йирик банки ваколатхонаси ишлаб турибди. Уларнинг молиявий бо-

зордаги иштироки банк тизими активларини ошириш, бизнес юритиш маданиятини юқори даражага олиб чиқиш, янги технологияларни жорий этиш ва зарур инфратузилмани яратиш, бошқарувнинг замонавий усулларини амалиётга татбиқ этишга сезиларли ҳисса қўшиш баробарида ички инвестицияларни кўпайтиришга ҳам шароит туғдирмоқда.

Тадбирда, шунингдек, тизимга қўшимча капитални жалб этиш борасидаги саъй-ҳаракатлар банкларнинг фонд бозоридаги фаолигини оширишга хизмат қилаётгани таъкидланди. Жорий йилнинг олти ойида банкларнинг фонд бозори савдоларида 75,8 млрд. сўмлик акциялари номинал нархлардан бирмунча юқори баҳоларда сотилди. Фонд биржаси савдоларида инвестор сифатида жисмоний ва юридик шахсларнинг тижорат банклари қимматли қозғоларига бўлган қизиқиши ва ишончи ортаётганлиги бундан далolatдир. Бундан ташқари, банкларнинг депозит қолдиғи сўнгги йилларда ўртача 25 фоиздан ўсиб бораётгани ҳам фикримиз тасдиғи бўла олади.

Марказий банк бош мувофиқлаштирувчи сифатида тизимда жозибатор инвестиция муҳитини яратишнинг асосий мезонлари – қонун устуворлигини таъминлаш, кредит ташкилотлари ўртасида адолатли рақобат ўрнатиш, маъмурий чекловларга барҳам бериш, банклар фаолияти шаффофлигини таъминлаш, банк бизнесининг ривожланиши учун сифатли инфратузилма барпо этиш чораларини кўрмоқда. Корпоратив муносабатлар – акциядорлар, ме-нежмент, ходимлар ва мижозлар ўртасидаги алоқа-

ларни юқори даражага олиб чиқишга, умуман, инвесторларнинг ишончини мустаҳкамлашга катта эътибор қаратмоқда.

Анжуманда банк тизимида инвестицион муҳитни яхшилашнинг муҳим омиллари сифатида соҳада асосий кўрсаткичларнинг барқарор ўсиш суръати ва сифати, пул-кредит сиёсатининг изчил олиб борилиши, кредит фоиз ставкаларининг туширилиши, интеллектуал салоҳиятга эътиборнинг кучайтирилиши, аҳоли ва тадбиркорлик субъектларининг банк хизматларидан фойдаланиш даражасининг ўсиши, самарали банк назорати, молиявий ҳисоботларнинг халқаро стандартлар асосида юритилиши, шунингдек, инвестициялардан аниқ мақсадларда фойдаланиш, инвестиция таваккалчилигининг минимал даражага туширилиши каби масалалар ҳам алоҳида қайд этилди.

Бундан ташқари, тадбирда салоҳиятли инвесторларни жалб этишда тижорат банкларининг халқаро рейтингларга эга бўлиши муҳим аҳамият касб этиши таъкидланиб, айти пайтда республикаимиздаги 26 та тижорат банкининг фаолияти халқаро рейтинг агентликлари томонидан ижобий баҳолангани мамнуният билан айтиб ўтилди.

Назира МАВЛОНОВА.

Ҳамкорликни кенгайтириш истиқболлари

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

– Ўзбекистон Хитой Халқ Республикаси билан кўп қиррали савдо-иқтисодий, инвестицион ва молиявий ҳамкорликка эга, – дейди ССРПТ раиси ўринбосари жаноб Ву Фудзие. – Биргина «Жиззах» ЭИЗда айти пайтда дунёда етакчилик қилаётган «Huawei», «ZTE», «Peng Sheng» каби компаниялар ўз ишлаб чиқаришларини йўлга қўйиб, самарали фаолият юритмоқда. Қўмитамиз 1964 йилда ташкил этилган бўлиб, Шэньси ҳудудидан ташқари халқаро савдони йўлга қўйиш ҳамда кенгайтириш, халқаро миқёсда турли анжуман ва кўргазмалар ташкил этиш орқали провинция ишбилармонлари учун янги ҳамкорлар топишга кўмаклашиб келмоқда. Ушбу учрашув ҳам шу мақсадда уюштирилиб, бу билан бугун юртингизда муваффақиятли фаолият юритаётган хитой компаниялари Шэньси провинцияси ишлаб чиқарувчилари ҳисобига янада кенгайишидан умидвормиз.

Таъкидлаш жоиз, Ўзбекистон ва Хитой ўртасидаги ўзаро савдо ҳажми 2007 йилдан 2014 йилгача бўлган давр мобайнида 5 баробарга ўсди. Республикаимизда бугунги кунда Хитой Халқ Республикаси инвестицияси иштирокида 482 корхона фаолият юритиб, уларнинг 78 таси юз фоиз Хитой капитали асосида ташкил этилган.

Бизнес-форум доирасида ўзбек – хитой ишбилармонлари иштирокида кооперацион биржа ташкил этилди.

– Корхонамиз авиация, электр энергияси, металлургия, нефть-газ ва тиббиёт соҳалари учун махсус ва видео ускуналар ишлаб чиқаришда етакчилардан ҳисобланади, – дейди «Northwest Machinery» компанияси вакили Ван Ксенки. – Бугунги кунда компаниямиз устав капитали 272 млн. юанни, йиллик ишлаб чиқариш ҳажми 1,02 млрд. юанни ташкил этади. Ўзбекистонга ташриф буюриб жуда катта таассуротларга эга бўлдик. Бу, ўз навбатида, ўзбек тадбиркорлари билан шерикчиликда ишлаш иштиёқини кучайтирди.

Наргиз АХМЕДОВА.

Тадбиркорлик фаолияти ишончли ҳимояланмоқда

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий Кенгаши ва партиянинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини ишончли ҳимоя қилишнинг ҳуқуқий асосларига бағишланган семинар ўтказилди.

«Қишлоқ қурилиш банк» ва «Капиталбанк» акциядорлик тижорат банклари билан ҳамкорликда ташкил қилинган тадбирда партия фаоллари, тадбиркорлар ва банк ходимлари иштирок этди.

Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида иқтисодиётни либераллаштириш, бошқарувнинг бозор тамойиллари ва механизмларини жорий этиш, қулай ишбилармонлик муҳитини шакллантириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришдаги бюрократик тўсиқ ва ғовларни бартараф этишга қаратилган кенг кўламли ислохотлар амалга оширилмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг жорий йил 15 майдаги «Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишнинг таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони соҳанинг миллий иқтисодиётдаги ўрнини янада оширишда муҳим дастуриламал бўлмоқда.

Мазкур фармон асосида 2015 йил 20 августда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига хусусий мулкни, тадбиркорлик субъектларини ишончли ҳимоя қилишни янада кучай-

тиришга, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этишга қаратилган ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Қонун кичик бизнес субъектларининг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, тадбиркорлик фаолиятини тартибга соладиган маъмурий ва жиноят қонунчилигини либераллаштиришда муҳим омил бўлмоқда.

Семинарда мазкур қонунга мувофиқ тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб қонунчиликка киритилган ўзгартиш ва қўшимчалар соҳани янада тараққий эттиришга хизмат қилаётгани қайд этилди. Хусусан, солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни тўлашдан бўйин товлаш ҳолати биринчи марта содир этилган бўлса ва бунда тадбиркор ўз ихтиёри билан барча зарарни қопласа, жавобгарликдан бутунлай озод қилиниши, савдо қоидаларини бузган тадбиркорлик субъектлари иши маъмурий иш сифатида кўриб чиқилиши белгилангани соҳа вакилларининг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоялаш йўлида муҳим қадам бўлгани таъкидланди.

Партия фракцияси аъзолари ва мутахассислар тадбиркорлик субъектлари вакилларининг саволларига жавоб қайтарди.

Ў.А.

IQTISODIYOT TARMOQLARIDA

Ўзбекистон халқаро пахта ярмаркасига шай

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

– «Ўзпахтасаноат» уюшмаси таркибида 98 пахта тозалаш заводи, чигитни экишга тайёрлаш бўйича ихтисослаштирилган цехлар, таъминот тармоқлари ва бошқа ёрдамчи бўлимларни бирлаштирувчи 13 ҳудудий акциядорлик жамияти фаолият юритмоқда, –

дейди «Пахтасаноат» илмий маркази бош мутахассиси Собиржон Усмонов. – Улар модернизация қилиниб, техник ва технологик янгиланиши натижасида ҳар йили 3 млн. тоннадан ортиқ пахта қайта ишланмоқда. Бунинг самараси ўлароқ, йилига 1 млн. тоннадан зиёд тола, 1,6 млн. тоннага яқин чигит, 80 минг тонна линт ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда.

Режага кўра, 2015-2016 йилларда соҳа корхоналари томонидан 3,4 млн. тоннадан ортиқ пахта хомашёси қайта ишланади. Шунингдек, 1,0 млн. тонна пахта толаси, 80,0 минг тонна момиқ, 1,6 млн. тонна уруғлик чигит олиниб, 4,0 трлн. сўмлик маҳсулотлар ишлаб чиқарилади.

Ҳар йили ташкил этилаётган ушбу ярмарка жаҳондаги етакчи ишлаб чиқарувчиларни ўзига жалб этиб, пахта ва тўқимачилик бизнесида ўзаро манфаатли алоқаларни ривожлантиришга кўмаклашади. Ярмарка доирасида халқаро компаниялар вакиллари ва таниқли экспертлар ишлаб чиқариш ва ис-

теъмол, савдо ҳамда инвестицион ҳамкорликни кенгайтиришга доир кенг кўламли масалаларни муҳокама этишади.

Бундан ташқари, чет эллик иштирокчилар ўзбек пахтасининг сифат кўрсаткичлари билан танишиб, уни харид қилиш юзасидан шартномалар тузишади. Тадбирнинг нуфузи, хорижий катнашчилар сони кенгайиб бораётганини инобатга олиб, ярмарка ташкилотчилари унга алоҳида ҳозирлик кўрмоқда. Жорий йилда ҳам ярмарка Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги томонидан Республика товар-хонашёр биржаси, «Ўзпахтасаноат» уюшмаси, «Сифат» Ўзбекистон пахта толасини сертификатлаш маркази, «Ўзбекенгилсаноат» давлат акциядорлик компанияси ва бошқа тузилмалар кўмагида ташкил этилади.

«Ўзэкспомарказ» миллий кўргазма компанияси ҳам мазкур йирик тадбирга жиддий тайёргарлик кўрмоқда. Хусусан, ярмарка иштирокчилари учун барча қулайликлар яратилиб, сервис маркази, музокаралар зали, шартномалар тузиш учун махсус хоналар халқаро талаблар асосида жиҳозланади. «Ўзбекенгилсаноат» давлат акциядорлик компанияси томонидан эса мамлакатимиз энгил саноати салоҳияти, жумладан, тақдим этилаётган имтиёз ва преференциялар, қулай инвестиция муҳити, ривожланган ишлаб чиқариш, молия-банк, транспорт ва муҳандислик-коммуникация инфратузилмалари бўйича тақдимотлар ўтказилади.

Тадбирда XI Ўзбекистон халқаро пахта ярмаркаси иштирокчиларини Тошкент вилоятининг Юқори Чирчиқ туманидаги «Ўзбекистон пахта тозалаш» очик акциядорлик жамияти фаолияти билан таништириш режалаштириляётгани қайд этилди.

Юлдуз ЗОКИРОВА.

Агротехник хизматлар ҳажми ортмоқда

Тошкентда қишлоқ хўжалик техникаларини эҳтиёт қисмлар ва моддий техник ресурслар билан узлуксиз таъминлаш, техникаларни таъмирлаш ҳамда сервис хизматлари кўрсатиш бўйича олиб бориляётган ишларга бағишланган матбуот анжумани ўтказилди.

«Ўзагрошсервис» томонидан ташкил этилган ушбу тадбирда уюшма тизимидаги машина-трактор парклари (МТП)ни қишлоқ хўжалик техникалари билан таъминлашда кўрсатиляётган хизматлар ҳажми ва уларни янада такомиллаштириш масалалари муҳокама этилди.

Унда таъкидланганидек, уюшма 15 йилдирки, МТПни ривожлантириш, хусусан, тараққий этган мамлакатлар тажрибасини ўрганиш ва механизация хизматларининг замонавий усуллари ҳамда сервис хизматининг бошқа турларини бозор тамойиллари асосида қишлоқ хўжалиги амалиётига татбиқ этиш борасидаги чора-тадбирларни изчил амалга ошириб келмоқда.

Бугунги кунда «Ўзагрошсервис» тизимида 13 та ҳудудий МТП бирлашмалари, 174 та туман МТП, 5 та республика ва 7 та вилоят миқёсидаги таъминот корхоналари, 14 та қишлоқ хўжалиги техникаларини таъмирлаш ва саноат ишлаб чиқариш заводлари, 3 та автотранспорт корхоналари, 5 та техник сервис хизмати кўрса-

тувчи корхоналар, 3 та қўшма корхона фаолият юритмоқда. Улар томонидан 2015 йилда баҳорги дала ишларида катнашадиган техникалар ва ғалла ўриш комбайнларини мавсумга тайёрлаш учун 55 млрд. сўмлик эҳтиёт қисмлар, қишлоқ хўжалиги шиналари ва бошқа турдаги моддий-техник ресурслар етказиб берилди, мавсум давомида ғалла ўриш комбайнлари бетўхтов ишлашини таъминлаш мақсадида 8,8 млрд. сўмлик эҳтиёт қисмлар захираси яратилди.

Тадбирда республикаимиз ҳудудларида йилдан-йилга қишлоқ хўжалиги техникалари сони ортиб бориши натижасида уларни туман МТП ва «Агротехсервис МТП» МЧЖлар томонидан ўз вақтида сифатли таъмирлаш ва замонавий сервис хизматларини кўрсатишга бўлган талаб ошаётганлиги, хусусан, бундай хизматларни кўрсатиш ҳажми 2013 йилда 13,1 млрд. сўмни, 2014 йилда 15,6 млрд. сўмни ташкил этган бўлса, жорий йилга келиб, бу кўрсаткич 17 млрд. сўмга етиши кутилаётгани қайд этилди.

Айтиш жоиз, қишлоқ хўжалиги техникалари ёрдамида кўрсатиладиган механизация хизматлари ҳажми ҳам тобора кўпаймоқда. Жумладан, туманлардаги МТП ва «Агротехсервис МТП» МЧЖлар томонидан 2012 йилда кўрсатилган механизация хизматлари ҳажми 97,6 млрд. сўмни ташкил этган бўлса, 2013 йилда 103 млрд. сўмни, 2014 йилда 134 млрд. сўмни ва 2015 йилнинг 9 ойида 102 млрд. сўмни ташкил этди. Йил якунига қадар бундай хизматлар ҳажми 145 млрд. сўмга етказилиши кутилмоқда.

Анжуманда жорий йил якунига кўра, «Ўзагрошсервис» уюшмаси тизимидаги корхоналар томонидан қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчилар учун механизация ва техник сервис хизматлар кўрсатиш бўйича ўсиш даражасини 115 фоизга, саноат ва таъмирлаш корхоналари ишлаб чиқаришини эса, 120,1 фоизга етказиш юзасидан тегишли ишлар олиб бориляётгани маълум қилинди.

Гулшан ЮСУПОВА.

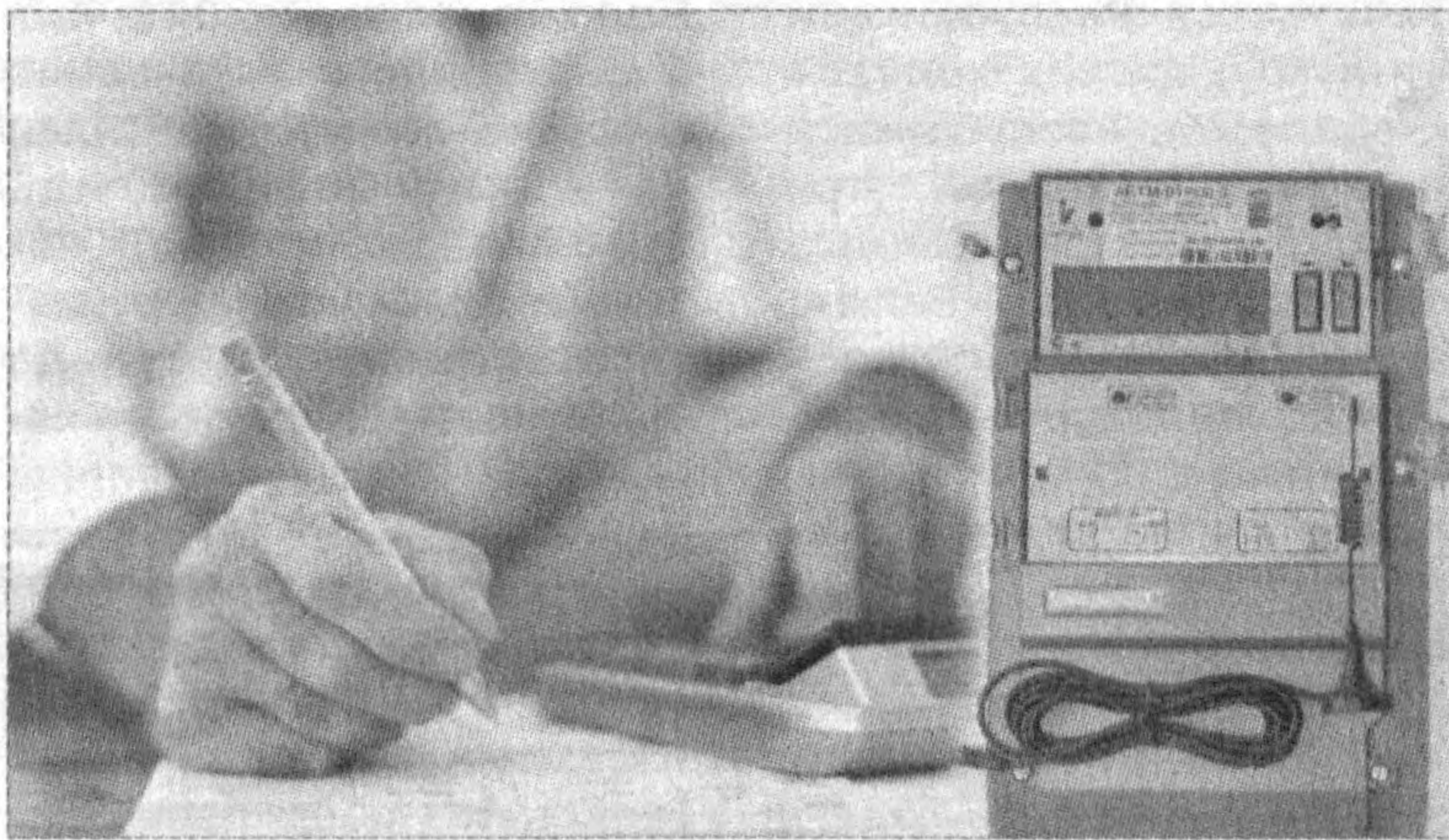
Электр энергия истеъмолини автоматлаштириш самаралари

Миллий матбуот марказида «Ўзбекэнерго» акциядорлик жамияти фаолиятини янада такомиллаштириш ва соҳага замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий қилиш ҳисобидан фойдаланилган электр энергияси учун ҳисоб-китоб интизомини мустаҳкамлашга бағишланган анжуман бўлиб ўтди.

Унда электр энергиясининг ҳисобини юритишни такомиллаштириш, тўловлар интизомини мустаҳкамлаш, уларни ўз вақтида ва тўлиқ ундириш бўйича амалга ошириляётган ишлар, истеъмолчиларга яратилган қулайликлар борасида сўз юритилиб, Давлатимиз раҳбарининг 2012 йил 21 мартдаги «Замонавий ахборот-коммуникация технологияларини янада жорий этиш ва ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарори дастуриламал бўляётгани таъкидланди.

лар ва ахборот тизимлари кўплаб операцияларни автоматлаштириш, электр энергияси етказиб берувчилар ва истеъмолчилар ўртасидаги ўзаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш, мурожаатларни қабул қилиш жараёнини соддалаштириш имконини бераётгани таъкидланди. Бу, айниқса, истеъмол қилинган электр энергияси ҳақини тўлаш интизомини таъминлаш борасида салмоқли натижаларни бераётгани айтиб ўтилди.

– «Фидо-Бизнес» масъулияти чекланган жамияти би-

– Жамият томонидан соҳада ишлаб чиқарувчи қувватларни модернизациялаш, замонавий энергия манбаларини татбиқ этиш, электр энергиясини ҳисобга олиш тизимини такомиллаштириш бўйича қатор лойиҳалар амалга оширилмоқда, – дейди «Ўзбекэнерго» АЖ Иқтисодий ва прогнозлаш бошқармаси бошлиғи Абдуҳамид Жўраев. – Жумладан, фойдаланилган электр энергияси учун тўловларни он-лайн режимида агентлар томонидан юборилган ҳисоблагич кўрсаткичларини «SMS-xabar»лар орқали қабул қилиш жорий этилди. Бунда жорий йилда ишга туширилган Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг Клиринг (МУНИС) тизими фаолияти алоҳида аҳамиятлидир. Натижада тўловлар кун мобайнида истеъмолчиларнинг ҳисобварағига хатосиз тўғри келиб тушиши ҳамда ҳисоблагич кўрсаткичларини қайд этиш даражаси ортиши таъминланди.

Шунингдек, тадбирда жамият томонидан олиб бориляётган энергетика соҳасини янада ахборотлаштириш ва компьютерлаштиришга қаратилган саъй-ҳаракатлар самараси ўлароқ, ишлаб чиқарилган дастурий комплекс-

лан ҳамкорликда ишлаб чиқилган «Электрни ҳисобга олиш» дастурий комплексида электр энергияси истеъмолини ҳисобга олиш ва назорат қилиш бўйича автоматлаштирилган (АСКУЭ) тизимининг интеграциялаштирилиши бу борадаги ишларимизни янги босқичга олиб чиқди, – дейди Абдуҳамид Жўраев. – Лойиҳа доирасида истеъмолчиларга 5 млн. сўмлик замонавий электр ҳисоблагичларни ўрнатиш режалаштирилган. Бунда Осиё тараққиёт банки, Жаҳон банки ҳамда Ислон тараққиёт банкларининг инвестициялари жалб қилинмоқда.

Таъкидлаш жоиз, мазкур дастурий комплекс етказиб бериляётган электр энергияси учун маблағларни ўз вақтида тўплаш механизми самарадорлигини ошириш билан бир қаторда ҳисоб-китоб ва тўловлар жараёнига инсон фаолияти таъсирини камайтириш, тезкор ахборот тақдим этишга кўмаклашмоқда.

Анжуманда бундай тежамкор электр ҳисоблагичлар билан республикаимизнинг барча ҳудудларидаги аҳолини қамраб олиш 2019 йилгача белгилангани қайд этилди.

Эъзоз КАМОЛОВА.

DOLZARB SHARH

Ўзбекистон Республикаси банкларида очиладиган банк ҳисобварақлари тўғрисидаги Йўриқномага киритилган 10-сон ўзгартириш ва қўшимчаларга шарҳ

Мавлон МАРПАТОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки
Бухгалтерия ҳисоби,
ҳисоботи ва давлат
бюджети касса ижроси
департаменти директори
ўринбосари, и.ф.н.

Маълумки, Ўзбекистон Республикасида мижоз (резидент ва норезидент)ларга банк ҳисобварақлари очиш, ҳисобвараққа вақтинча банд қўйиш, уни қайта расмийлаштириш ва беркитиш «Ўзбекистон Республикаси банкларида очиладиган банк ҳисобварақлари тўғрисида»ги Йўриқнома (рўйхат рақами 1948, 2009 йил 27 апрель) талаблари асосида тартибга солинади.

Ушбу Йўриқноманинг ҳуқуқий асослари бўлиб, Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси, «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида», «Банклар ва банк фаолияти тўғрисида», «Валютани тартибга солиш тўғрисида» ва «Электрон ҳужжат айланиши тўғрисида»ги Қонунлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 20 августдаги «Тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш учун рўйхатдан ўтказиш тартиботлари тизимини тубдан такомиллаштириш тўғрисида»ги 357-сонли қарори хизмат қилади.

Юқоридаги қонун ҳужжатлари ёки улар билан боғлиқ бошқа қонун ҳужжатларига ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритилса, албатта, 1948-сонли Йўриқномага ҳам тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш зарурийати туғилади. Хусусан, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳаси субъектлари фаолиятини ривожлантириш учун янги қулайликлар ва имтиёзлар яратиш мақсадида кўплаб янги қонун ҳужжатлари қабул қилинмоқда ва амалдаги қонун ҳужжатларига эса мунтазам равишда тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар киритилмоқда.

Шунга мос равишда, Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2011 йил 23 июлдаги 22/3-сонли қарори билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси банкларида очиладиган банк ҳисобварақлари тўғрисида»ги Йўриқнома (рўйхат рақами 1948, 2009 йил 27 апрель)га ҳам тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар киритилганди.

Мазкур Йўриқномага навбатдаги ўзгартириш ва

қўшимчалар Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2015 йил 5 сентябрдаги 24/3-сонли қарорига асосан киритилди ва Адлия вазирлигида 2015 йил 15 сентябрда 1948-10-сон билан давлат рўйхатига олинди. Биз қуйида 1948-сонли Йўриқномага киритилган 10-сон ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида фикр юритамиз.

Бугунги кунда замонавий технологик янгиликларни ижтимоий ҳаётга кенг жорий этиш натижасида республика қонунчилик тизимида электрон ахборотлар базасидан фойдаланиш учун қулай имкониятлар тизими яратилмоқда. Мавжуд электрон ахборотлар омборидан ҳар қан-

га солиш тўғрисида»ги ва «Электрон ҳужжат айланиши тўғрисида»ги Қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 20 августдаги «Тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш учун рўйхатдан ўтказиш тартиботлари тизимини тубдан такомиллаштириш тўғрисида»ги 357-сонли қарорига мувофиқ, банклар томонидан миллий ва чет эл валютасида банк ҳисобварақларини очиш, уларни қайта расмийлаштириш ҳамда ёпиш тартибини белгилайди.»

Мазкур Йўриқноманинг 3-бандида юридик шахсларга бир ёки бир неча банкларда миллий ва чет эл валютасидаги талаб қилиб олингунча депозит ҳисобварақлари, шунингдек, жамғарма, муддатли, ссуда ва бошқа депозит ҳисобварақларини очиш ҳуқуқи берилган, 9-бандига мувофиқ эса, мижозларга ҳисобварақлар очиш шу куннинг ўзидаёқ амалга оширилиб, банк депозиторларининг миллий ахборотлар базаси орқали Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасига узатилиши белгиланган.

Шунингдек, «Солиқ солиш мақсадида солиқ тўловчиларни автоматлаштирилган ҳисобга олиш учун банк депозиторлари миллий ахборот базасининг ахборотидан фойдаланиш тартиби»нинг (рўйхат рақами 614, 1999 йил 30 январь) 2.3-бандига муво-

ча депозит ҳисобварақларини очиш ҳуқуқига эга» нормаларига зарурият йўқолган. Шу боис, Йўриқноманинг 5-банди ўз кучини йўқотган деб топилди.

1948-сонли Йўриқноманинг 8-банди учинчи хатбо-

ганлиги тўғрисида гувоҳномаси тақдим қилиш кўзда тутилмаган. Шу муносабат билан, тадбиркорлик фаолияти субъекти бўлмаган резидент юридик шахслар ҳамда бюджетдан маблағ олувчилар томонидан миллий валютада

Йўриқноманинг тижорат банклари томонидан миллий валютада вакиллик ҳисобварағи очиш тартиби белгиланган 28-банднинг «г»-кичик бандида статистика органлари томонидан берилган корхона ва ташкилотнинг Ягона давлат рўйхатига киритилганлиги тўғрисида гувоҳнома нусхасини тақдим қилиш тўғрисидаги норма сақланиб қолган эди. Ушбу банд бугунги кунда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 25 сентябрдаги 274-сонли қарорига зид бўлганлиги сабабли чиқариб ташланди.

шисида банклар томонидан ушбу Йўриқномада кўзда тутилган ҳужжатлардан бошқа қўшимча ҳужжатларни талаб қилиш тақиқланиши қайд этилиб, қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно эканлиги кўрсатилган эди. Мазкур ҳужжатга киритилган ўзгартириш ва қўшимчалардан ҳам сезиш мумкин, қонун ҳужжатларида қандай ўзгаришлар юз берса, улар дарҳол тегишли ҳужжатларда ўз аксини топмоқда. Бинобарин, «қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно» сўзларига ҳолат қолмаганлиги ҳамда улар фойдаланувчиларни чалғитиши мумкинлигини эътиборга олиб, 1948-сонли Йўриқноманинг 8-банд учинчи хатбошисида мазкур сўзлар чиқариб ташланди.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 25 сентябрдаги 274-сонли қарори билан Вазирлар Маҳкамасининг 555-сонли қарори ўз кучини йўқотган. Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 25 ноябрдаги «Тадбиркорлик субъектларини Интернет тармоғи орқали давлат рўйхатидан ўтказиш механизмининг жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 312-сонли қарорига асосан «Юридик шахсларни ҳисобга олиш ва идентификация қилишнинг автоматлаштирилган ахборот тизими «Reg-System»да ишлаш тартиби тўғрисида»ги Йўриқнома (рўйхат рақами 2594, 2014 йил, 12 июнь) тасдиқланган. Юқоридаги қонун ҳужжатларида янгидан ташкил этилган ҳўжалик субъектларига ҳисобварақлар очиш банклар томонидан статистика органи унинг Корхоналар ва ташкилотларнинг ягона давлат реестрига киритил-

талаб қилиб олингунча депозит ҳисобварақлари очиш учун банкка давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳноманинг нусхаси тақдим қилиниши бўйича норма 1948-сонли Йўриқноманинг 13-банди «в»-кичик банди ўз кучини йўқотган деб топилди ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2014 йил 30 декабрдаги 47/10-сонли қарори билан «Ўзбекистон Республикаси банкларида очиладиган банк ҳисобварақлари тўғрисида»ги Йўриқнома (рўйхат рақами 1948, 2009 йил 27 апрель)га тегишли ўзгартиришлар ва қўшимча киритилиб, Адлия вазирлигида 2015 йил 9 февралда 1948-9-сон билан давлат рўйхатига олинди.

Лекин Йўриқноманинг тижорат банклари томонидан миллий валютада вакиллик ҳисобварағи очиш тартиби белгиланган 28-банднинг «г»-кичик бандида статистика органлари томонидан берилган корхона ва ташкилотнинг Ягона давлат рўйхатига киритилганлиги тўғрисида гувоҳнома нусхасини тақдим қилиш тўғрисидаги норма сақланиб қолган эди. Ушбу банд бугунги кунда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 25 сентябрдаги 274-сонли қарорига зид бўлганлиги сабабли чиқариб ташланди.

Ўз ўрнида ҳақли савол туғилади! Банклар мижозларга ҳисобварақ очишда «Ўзбекистон Республикаси банк депозиторларининг миллий ахборотлар базаси ва унда мижозларга хос рақам бериш ҳамда банк ҳисобварақлари рўйхатини юритиш тартиби тўғрисидаги Низом»га (рўйхат рақами 1863, 2008 йил 27 сентябрь) ва Тижорат банкларида жиноий фаолиятдан олинган

1948-сонли Йўриқноманинг 9-банди ва 614-сонли Тартибнинг 2.3-бандида нормалар амалиётда қўлланилиши натижасида 1948-сонли Йўриқноманинг 5-бандида белгиланган «юридик шахслар ўз асосий ҳисобварағини очгандан кейин улар ҳисобга қўйилган давлат солиқ хизмати органи хабардор қилган ҳолда бошқа банкларда миллий ва чет эл валютасидаги иккиламчи талаб қилиб олингунча депозит ҳисобварақларини очиш ҳуқуқига эга» нормаларига зарурият йўқолган. Шу боис Йўриқноманинг 5-банди ўз кучини йўқотган деб топилди.

дай қонун ҳужжатини давлат рўйхатидан ўтган рақами ёки унинг номини киритган ҳолда излаб топиш мумкин. Шу сабабли, 1948-сонли Йўриқноманинг муқаддасидан уни ишлаб чиқариш учун асос бўлган қонун ҳужжатлари манбаларига қилинган ҳавола чиқариб ташланган ҳолда қуйидаги таҳрирда берилди.

«Ушбу Йўриқнома Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси, «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги, «Банклар ва банк фаолияти тўғрисида»ги, «Валютани тартиб-

фик, БДМАБ маълумотларида содир бўлган ўзгаришлар ҳар куни ДСҚ почта қутисига ташлаб турилади.

Юқоридаги, 1948-сонли Йўриқноманинг 9-банди ва 614-сонли Тартибнинг 2.3-бандида нормалар амалиётда қўлланилиши натижасида 1948-сонли Йўриқноманинг 5-бандида белгиланган «юридик шахслар ўз асосий ҳисобварағини очгандан кейин улар ҳисобга қўйилган давлат солиқ хизмати органи хабардор қилган ҳолда бошқа банкларда миллий ва чет эл валютасидаги иккиламчи талаб қилиб олингун-

DOLZARB SHARN

даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш бўйича ички назорат қоидаларига (рўйхат рақами 2528, 2013 йил 21 ноябрь) кўра мижозни идентификация қилиш учун зарур бўлган маълумотларни қаердан олади?

Банклар 2594-сонли Йўриқноманинг 22-бандида белгиланганидек, бевосита Давлат статистика қўмитасининг www.stat.uz расмий сайтида реал вақт режимида, сўралаётган юридик шахсининг Корхона, ташкилотнинг асосий кодини (КТУТ) ёки Солиқ тўловчининг идентификация рақамини (СТИР) киритиб, Корхоналар ва ташкилотларнинг ягона давлат регистрдан (КТЯДР) юридик шахс тўғрисидаги ахборотни олишлари мумкин. Мазкур тизимнинг кечаю кундуз ишлаши Давлат статистика қўмитаси томонидан таъминланади.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 84-моддаси ўнинчи қисмида банклар юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорларга фақат улар давлат солиқ хизматининг тегишли органида ҳисобга қўйилганлигини тасдиқловчи ҳужжатни кўрсатган тақдирда банк ҳисобварақлари очиши мумкинлиги белгиланган.

фикация рақами (СТИР) алоҳида реквизит сифатида кўзда тутилган. Давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномада СТИРнинг мавжудлиги Солиқ кодексининг 84-моддаси ўнинчи қисмида белгиланган «банклар юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорларга фақат улар давлат солиқ хизматининг тегишли органида ҳисобга қўйилганлигини тасдиқловчи ҳужжатни кўрсатган тақдирда банк ҳисобварақлари очиши мумкин» нормасини бажарилганлигини тасдиқлайди.

Аммо, тадбиркорлик фаолияти субъекти бўлмаган резидент юридик шахслар ҳамда бюджетдан маблағ олувчилар томонидан миллий валютада талаб қилиб олинган депозит ҳисобварақлари очиш учун банкка тақдим қилиниши лозим бўлган ҳужжатларда СТИР назарда тутилмаган.

Бундан ташқари, Вазирлар Маҳкамасининг 555-сонли қарори ўз кучини йўқотганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2014 йил 30 декабрдаги 47/10-сонли қарори билан тасдиқланган ҳамда Адлия вазирлигида 2015 йил 9 февралда 1948-9-сон билан давлат рўйхатига олинган 1948-сонли Йўриқномага киритилган ўзгартиришлар ва

ми 2594, 2014 йил, 12 июнь) 22-бандида белгиланганидек, бевосита Давлат статистика қўмитасининг www.stat.uz расмий сайтида реал вақт режимида, сўралаётган юридик шахсининг Корхона, ташкилотнинг асосий кодини (КТУТ) ёки Солиқ тўловчининг идентификация рақамини (СТИР) киритиб, Корхоналар ва ташкилотларнинг ягона давлат регистрдан (КТЯДР) юридик шахс тўғрисидаги ахборотни олишлари мумкин.

Бироқ, 1948-сонли Йўриқномада Солиқ кодексининг 84-моддаси ўнинчи қисмида белгиланган «банклар юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорларга фақат улар давлат солиқ хизматининг тегишли органида ҳисобга қўйилганлигини тасдиқловчи ҳужжатни кўрсатган тақдирда банк ҳисобварақлари очиши мумкин» нормаси мавжуд эмас.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, 1948-сонли Йўриқномага тадбиркорлик фаолияти субъекти бўлмаган резидент юридик шахслар ҳамда бюджетдан маблағ олувчилар томонидан миллий валютада талаб қилиб олинган депозит ҳисобварақлари очиш учун банкка тақдим қилинадиган ҳужжатлар қаторида солиқ хизматининг тегишли органида ҳисобга қўйилганлигини тасдиқловчи ҳужжатни ҳам киритиш мақсадида 13-банд давлат солиқ органларида ҳисобга қўйилганлигини тасдиқловчи ҳужжат (маълумотнома) тақдим қилиниши белгиловчи «д» кичик банд билан тўлдирилди.

Юқорида таъкидлаб ўтганимиздек, 1948-сонли Йўриқномага Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 20 августдаги «Тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш учун рўйхатдан ўтказиш тартиблари тизимини тубдан такомиллаштириш тўғрисида»ги 357-сонли қарорига мувофиқ тасдиқланган «Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш, ҳисобга қўйиш ва рухсат берувчи ҳужжатларни расмийлаштириш тартиби тўғрисидаги Низом» ҳам ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилади. Ушбу Низомнинг 54-бандига кўра, рўйхатдан ўтказиш ва рухсат бериш тартиб-қоидалари тугагандан кейин рўйхатдан ўтказувчи орган томонидан тадбиркорлик субъектлари – юридик шахсларга – мазкур Низомга 6-иловага мувофиқ шакл бўйича бериладиган юридик шахсининг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномада Солиқ тўловчининг иденти-

лари тўплами, 2011 й., 9-сон, 97-модда» деган сўзлар «(рўйхат рақами 2711, 2015 йил 26 август)» деган сўзлар билан алмаштирилди.

Маълумки, ҳукуматимиз банк фаолиятида илғор техника воситаларидан, ахборот технологияларидан ва ахборот тизимлари хизматларидан фойдаланган

тибдаги тадбиркорлар каби ўз хоҳишига кўра муҳрга эга бўлишлари мумкин. Юқоридаги қонун ҳужжатлари талаблари 1948-сонли Йўриқноманинг ҳам юридик шахсларнинг муҳри мавжуд бўлиш бўйича ўрнатилган нормаларни қайта кўриб чиқишни тақозо этарди. Шу муносабат билан мазкур ҳужжат-

1948-сонли Йўриқноманинг 35-бандига «имзоланиб, муҳр қўйилади» деган сўзлар «имзоланади ва муҳрланади (муҳр мавжуд бўлган тақдирда)» деган сўзлар билан алмаштирилди ҳамда 36-банд фақат муҳрга нисбатан ўрнатилганлиги сабабли «Мазкур банд талаблари муҳр мавжуд бўлган тақдирдагина қўлланилади» хатбоши билан тўлдирилди. Шунингдек, ҳужжатнинг 3-илоvasи номи «*» белгиси билан тўлдирилиб, унинг олд томонида «*Ушбу варақчанинг муҳр изига тегишли ўринлари муҳр мавжуд бўлган тақдирдагина тўлдирилади» деган изоҳ берилди.

ҳолда электрон тўлов ҳужжатлари воситасида нақд пулсиз ҳисоб-китобларни амалга ошириш ва пул ҳисоб-китоб ҳужжатларини электрон рақамли имзо билан тасдиқлаш каби замонавий амалиётларнинг жорий этилишига катта эътибор қаратмоқда. Айни пайтда уларнинг ҳуқуқий асослари яратилмоқда. Бугунги кунда амалда бўлган «Электрон тўловлар тўғрисида», «Ахборотлаштириш тўғрисида», «Электрон рақамли имзо тўғрисида»ги Қонунлар фикримизнинг яққол тасдиғидир.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2014 йил 7 апрелдаги «Ўзбекистон Республикасида инвестиция иқлими ва ишбилармонлик муҳитини янада такомиллаштиришга доир қўшимча чоратадбирлар тўғрисида»ги ПФ-4609-сонли Фармонида пул ҳисоб-китоб ҳужжатларини электрон рақамли имзо билан тасдиқлаш амалиёти кенгайганлиги муносабати билан ҳамда кичик тадбиркорлик субъектларига янада қулайликлар яратиш мақсадида улар томонидан пул ҳисоб-китоб ҳужжатларини муҳр билан тасдиқлаш амалиётига чек қўйиш бўйича вазифалар юкланди. Қолаверса, Ўзбекистон Республикасининг «Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида»ги Қонунида ҳам ҳисоб-китоб ҳужжатларини муҳр билан тасдиқлаш тўғрисида норма мавжуд эмас.

Ўзбекистон Республикасининг 2015 йил 20 августдаги «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига хусусий мулкни, тадбиркорлик субъектларини ишончли ҳимоя қилишни янада кучайтиришга, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этишга қаратилган ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Қонунда муҳр мавжуд бўлиш қондаси юридик шахсларнинг ихтиёрига берилди. Бундан буён юридик шахслар якка тар-

нинг бир нечта бандларига тегишли ўзгартиришлар киритилди. Хусусан, 35-банддаги «имзоланиб, муҳр қўйилади» деган сўзлар «имзоланади ва муҳрланади (муҳр мавжуд бўлган тақдирда)» деган сўзлар билан алмаштирилди ҳамда 36-банд фақат муҳрга нисбатан ўрнатилганлиги сабабли «Мазкур банд талаблари муҳр мавжуд бўлган тақдирдагина қўлланилади» хатбоши билан тўлдирилди. Шунингдек, ҳужжатнинг 3-илоvasи номи «*» белгиси билан тўлдирилиб, унинг олд томонида «*Ушбу варақчанинг муҳр изига тегишли ўринлари муҳр мавжуд бўлган тақдирдагина тўлдирилади» деган изоҳ берилди.

Юқоридаги ўзгаришлардан фойдаланганда, 1948-сонли Йўриқномада фақат юридик шахсининг муҳрининг мавжуд бўлиши ихтиёрий эканлигига эътибор қаратиш лозим. Муҳрсиз фаолият юритишни маъқул кўрган юридик шахслар учун банкка ҳисобварақ очиш учун тақдим қилинадиган имзолар намуналари ва муҳр изи қўйилган варақчада фақат имзолар намуналари ни кўрсатиш kifоядир. Шунингдек, банкнинг амалдаги мижозлари муҳрсиз ишлашни афзал ҳисоблашса, хизмат кўрсатувчи банкка ариза билан мурожаат қилиб, имзолар намуналари ва муҳр изи қўйилган варақчани фақат имзолар намуналари ни қўйган ҳолда янгиси билан алмаштиришлари мумкин. Аксинча, муҳр билан ишлашни хоҳловчи юридик шахслар томонидан банк ҳисобварақларини очиш учун имзолар намуналари ва муҳр изи қўйилган варақчада имзолар намуналари билан бир қаторда муҳр изи (намунаси)ни қўйган ҳолда банкка тақдим қилиниши лозим. Шунинг учун 1948-сонли Йўриқномадаги имзолар намуналари ва муҳр изи қўйилган варақча номи ўзгартирилмай қолдирилди.

1948-сонли Йўриқномага тадбиркорлик фаолияти субъекти бўлмаган резидент юридик шахслар ҳамда бюджетдан маблағ олувчилар томонидан миллий валютада талаб қилиб олинган депозит ҳисобварақлари очиш учун банкка тақдим қилинадиган ҳужжатлар қаторида солиқ хизматининг тегишли органида ҳисобга қўйилганлигини тасдиқловчи ҳужжатни ҳам киритиш мақсадида 13-банд давлат солиқ органларида ҳисобга қўйилганлигини тасдиқловчи ҳужжат (маълумотнома) тақдим қилиниши белгиловчи «д» кичик банд билан тўлдирилди.

Юқорида таъкидлаб ўтганимиздек, 1948-сонли Йўриқномага Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 20 августдаги «Тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш учун рўйхатдан ўтказиш тартиблари тизимини тубдан такомиллаштириш тўғрисида»ги 357-сонли қарорига мувофиқ тасдиқланган «Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш, ҳисобга қўйиш ва рухсат берувчи ҳужжатларни расмийлаштириш тартиби тўғрисидаги Низом» ҳам ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилади. Ушбу Низомнинг 54-бандига кўра, рўйхатдан ўтказиш ва рухсат бериш тартиб-қоидалари тугагандан кейин рўйхатдан ўтказувчи орган томонидан тадбиркорлик субъектлари – юридик шахсларга – мазкур Низомга 6-иловага мувофиқ шакл бўйича бериладиган юридик шахсининг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномада Солиқ тўловчининг иденти-

қўшимчага мувофиқ тадбиркорлик фаолияти субъекти бўлмаган резидент юридик шахслар ҳамда бюджетдан маблағ олувчилар томонидан миллий валютада талаб қилиб олинган депозит ҳисобварақлари очиш учун банкка давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳноманинг нусхаси тақдим қилиниши бўйича норма ўз кучини йўқотган деб топилди.

Бундан буён банклар мижозларга ҳисобварақ очишда «Тижорат банкларида жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш бўйича ички назорат қоидалари»га (рўйхат рақами 2528, 2013 йил 21 ноябрь) кўра, мижозни идентификация қилиш учун зарур бўлган маълумотларни «Юридик шахсларни ҳисобга олиш ва идентификация қилишнинг автоматлаштирилган ахборот тизими «Reg-System»да ишлаш тартиби тўғрисида»ги Йўриқноманинг (рўйхат рақам-

тақдим қилишни белгиловчи «д» кичик банд билан тўлдирилди.

1948-сонли Йўриқноманинг 18-банди учинчи хатбошида жисмоний шахсларга банкнинг омонат кассаларида шахсий ҳисобварақлар очиш омонат кассаси назоратчиси томонидан «Ўзбекистон Республикаси банкларида депозит операцияларини амалга ошириш тартиби тўғрисида»ги Йўриқномага (рўйхат рақами 2205, 2011 йил 4 март) мувофиқ амалга оширилиши белгиланган эди. 2205-сонли Йўриқноманинг янги тахрири давлат рўйхатига олинган муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2015 йил 26 августдаги 19/11-сон билан рўйхатга олинган қарорига мувофиқ ўз кучини йўқотган. Шу боис 1948-сонли Йўриқноманинг 18-банди учинчи хатбошидаги «(рўйхат рақами 2205, 2011 йил 4 март) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжат-

YOSHLAR TADBIRKORLIGI

Мухлиса ўз бизнесини йўлга қўйди

Мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, айниқса, шу соҳада фаолият юритиш истагида бўлган ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

корхонасини ташкил этганида Фарғона ижтимоий-иқтисодиёт коллежининг биринчи босқичида таҳсил олаётган эди.

Унинг бу қарори ёшларни тадбиркорлик фаолиятига жалб қилиш ва уларнинг бизнес лойиҳаларини молиявий қўллаб-қувватлаш мақсадида тижорат банклари томонидан ўтказилган тадбирда қўллаб-қувватланди. Мухлиса олдиндан ўйлаб юрган бизнес лойиҳасини қоғозга туширишга киришди. Унга устозлари, маҳалла қошидаги «Маслаҳат маркази» фаолларининг корхонани ташкил этиш ва банкдан имтиёзли кредит олиш учун ҳужжат тайёрлаш, тадбиркорлик субъекти сифатида давлат рўйхатидан ўтиш тартиби ва бошқа масалалар бўйича берган кўмаги қўл келди.

Бугун «Мухлиса шижоати» оилавий корхонаси ўсмирлар учун замонавий бичим-

даги костюм, шунингдек, ётоқхона чойшаблари, кўрпа-ёстиқ, матрас ва стол-стул ёпқичлари тайёрлаб, харидорларга етказиб бермоқда. Маҳсулотлар сифати, дизайни ва арзонлиги билан мижозлар эътиборини қозонмоқда.

— Мамлакатимизда тадбиркорликни йўлга қўйиш учун катта имконият ва имтиёзлар ярилган, — дейди

Мухлиса. — Бундан мен ҳам унумли фойдаланмоқдаман. Ўтган йили вилоятимизда ташкил этилган халқаро саноат ярмаркаси ва кооперация биржасида ўтказилган тендерда қатнашиб, шаҳардаги тиббиёт муассасаларига 47 млн. 800 минг сўмлик маҳсулот етказиб бериш бўйича шартнома имзолашга эришдик. Мақсадимиз, маҳсулотлар тури

ва ишлаб чиқариш ҳажминини ошириш орқали ташқи бозорда ҳам ўз ўрнимизни топишдир.

Айни пайтда Фарғона ижтимоий-иқтисодиёт коллежининг 3-босқичида таҳсил олаётган ёш тадбиркор эришаётган муваффақиятлар таҳсинга лойиқ. «Ташаббус — 2014» кўрик-танловининг Фарғона шаҳар босқичида «Энг ёш тадбиркор» номинацияси бўйича голиб бўлди. Унинг яқинда «Диплом билан бизнесга» лойиҳасидаги иштироки корхона фаолиятини янада кенгайтириш имкониятини берди. Мухлиса ушбу лойиҳада 5 млн. 900 минг сўмлик имтиёзли кредитга эга бўлди. «Ватаним тараққиётига менинг ҳиссам» шиори остида ташкил этилган ёш тадбиркорлар томонидан ишлаб чиқарилган маҳсулотлар кўргазмасининг мамлакат босқичида фаол иштирок этиб, янги ҳамкорлар орттирди, тенгдошлари билан тажриба алмашди. Мухлиса яратган дизайн асосида тикилаётган миллий либослар мутахассислар томонидан юксак баҳоланмоқда.

Ёшлар орзуси рўёбга чиқмоқда

Шайхонтохур саноат касб-ҳунар коллежини тамомлаган Муборак Дадабоева «Давр-банк»дан олган 5 млн. сўмлик имтиёзли кредит эвазига ширинликлар ишлаб чиқаришга ихтисослашган корхона очди.

Муборак энди ўн тўққиз ёшни қаршилади. Бугун мамлакатимизда у каби улкан мақсадлар билан ҳаётга кириб келаётган ёшлар кўп.

Давлатимиз раҳбарининг 2010 йил 28 июлдаги «Таълим муассасаларининг битирувчиларини тадбиркорлик фаолиятига жалб этиш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони тадбиркорлик билан шуғулланиш истагидаги ёшларни қўллаб-қувватлашга дастуриламал бўлаётир.

Мазкур фармон битирувчиларга замонавий технология асосида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган, ички ва ташқи бозордаги ўзгаришларга мослашадиган корхоналар ташкил этиш имконини бермоқда. Ёш тадбиркорларнинг пухта билими, ўз фаолиятида илғор технологиялардан кенг фойдаланиши ютуқларнинг асосий омили бўлмоқда.

— Президентимизнинг доимий эътиборидан руҳланиб, ўз бизнесимни бошладим, — дейди М.Дадабоева. — Ўн нафар ёш иш билан таъминланган корхонамизда йигирма турдаги ширинликлар ишлаб чиқарилмоқда. Бундан ташқари, оиламиз билан бирга қизларга ширинликлар тайёрлашни ўргатадиган ўқув маркази ташкил этдик. Ҳозир марказимизда ўн икки нафар қиз қандолат маҳсулотларини тайёрлаш сирларини ўрганмоқда.

Республика ўрта махсус касб-ҳунар таълими маркази бошқарма бошлиғи Абдухалил Раҳмоновнинг айтишича, жорий йилда мамлакатимиздаги 1403 касб-ҳунар коллежини 482,6 мингдан зиёд ёш битирган. Ҳозиргача уларнинг 475,4 минг нафари иш билан таъминланган. Барча касб-ҳунар коллежларида тижорат банклари ва турли ташкилотлар билан ҳамкорликда ташкил этилган учрашувларда мутахассислар томонидан ёшларга тадбиркорлик кўникмаларини шакллантириш бўйича маслаҳатлар берил-

ди. Натижада 33,2 мингдан ортиқ битирувчи тадбиркорлик билан шуғулланиш истагини билдирган. Шу кунгача тижорат банклари томонидан битирувчиларга 25,7 млрд. сўм кредит ажратилди.

Мамлакатимизнинг барча ҳудудларида ўтказилган бўш иш ўринлари ярмаркаларида 10,9 минг корхона ва ташкилот 79,7 мингдан ортиқ бўш иш ўрни билан иштирок этди. Ярмаркаларда қатнашган 11 мингдан ортиқ йигит-қиз ишга жойлашиш учун йўлланма олган, 12 мингга яқин битирувчига бандликка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш марказлари мутахассислари томонидан ҳуқуқий маслаҳатлар берилган.

— Тошкент тиббиёт коллежини тамомладим, — дейди Дилдора Аҳмедова. — Меҳнат ярмаркасида Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармаси томонидан тақдим этилган иш ўринлари билан танишиб, мутахассислигим бўйича Олмазор туманидаги 15-оилавий поликлиникага ҳамшираликка ишга кирдим.

— Корхонамизда 150 дан ортиқ ишчи меҳнат қилади, — дейди Юнусобод туманидаги сутни қайта ишлашга ихтисослашган «Ибрагимов Хусан Носирович» хусусий корхонаси раҳбари Хусан Ибрагимов. — Жорий йилда элликка яқин коллеж ўқувчиси жамоамизда амалиёт ўтади. Амалиёт чоғида уларнинг меҳнатсеварлиги, тиришқоқлиги бизга маъқул бўлди. Барчасини ишга қабул қилдик. Айни пайтда ёшларга малакали мутахассислар томонидан касб сирлари ўргатилмоқда. Уларга зарур шароитлар яратилган.

Мухтасар айтганда, мамлакатимизда ёшларнинг ўзлари истаган ва қизиққан соҳада пухта таълим олиши, касб-ҳунар эгаллаши ва ишга жойлашиши учун яратилаётган имкониятлар йигит-қизларнинг жамиятда ўз ўрнини топиши ва орзулари рўёбига хизмат қилмоқда.

Сифат ва рақобатбардошлик — муваффақият асоси

Қибрайлик ёш тадбиркор Бобуржон Зокиров бошқараётган «Goldenote» масъулияти чекланган жамиятида йигирма турдаги ўқув-услубий анжомлар — ҳар хил ўлчамдаги глобуслар, геометрик фигуралар, чизгичлар, осма хариталар ишлаб чиқарилмоқда.

— Маҳсулотларимиз орасида илмий асосланган ўқув глобусларига, айниқса, кизиқиш катта, — дейди Б.Зокиров. — Аждодларимиз орзусининг ижобати бўлган бундай маҳсулотларни ишлаб чиқариш қувонарлидир. Президентимиз Ислон Каримов 2014 йил май ойида Самарқандда бўлиб ўтган халқаро конференциядаги маърузасида Аҳмад Фарғоний IX асрда яратган «Астрономия асослари» фундаментал асарида оламнинг тузилиши, Ернинг ўлчови ҳақидаги дастлабки маълумотлар, сайёрамизнинг шарсимон кўринишга эга экани хусусидаги далиллар мавжуд бўлиб, мазкур китоб Буюк географик кашфиётлар даврида Колумб, Магеллан ва бошқа саёҳатчиларнинг кашфиётлари учун илмий асос бўлиб хизмат қилганини алоҳида таъкидлади. Бу фикрлар бизнинг кўнгилмизни янада ўстирди.

Корхона ойига беш юздан икки минггача диаметри 15, 25, 44 сантиметрли глобусларни буюртма асосида жойларга етказиб бермоқда. Улар ўзбек, рус, инглиз тилларида бўлиб, сиёсий-маъмурий, табиий-географик турларга бўлинади. Ўзбек тилида латин алифбоси асосида ишлаб чиқарилаётган глобуслар импорт ўрнини босиб, ички бозорни тўлдирмоқда.

Тошкент шаҳридаги Турин политехника университети талабаси бўлган Бобуржон Зокиров «Картография» илмий-ишлаб чиқариш давлат корхонаси билан ҳамкорлик қилмоқда. Зеро, глобус ишлаб чиқаришнинг ўзига хос мураккабликлари борлиги ҳеч кимга сир эмас.

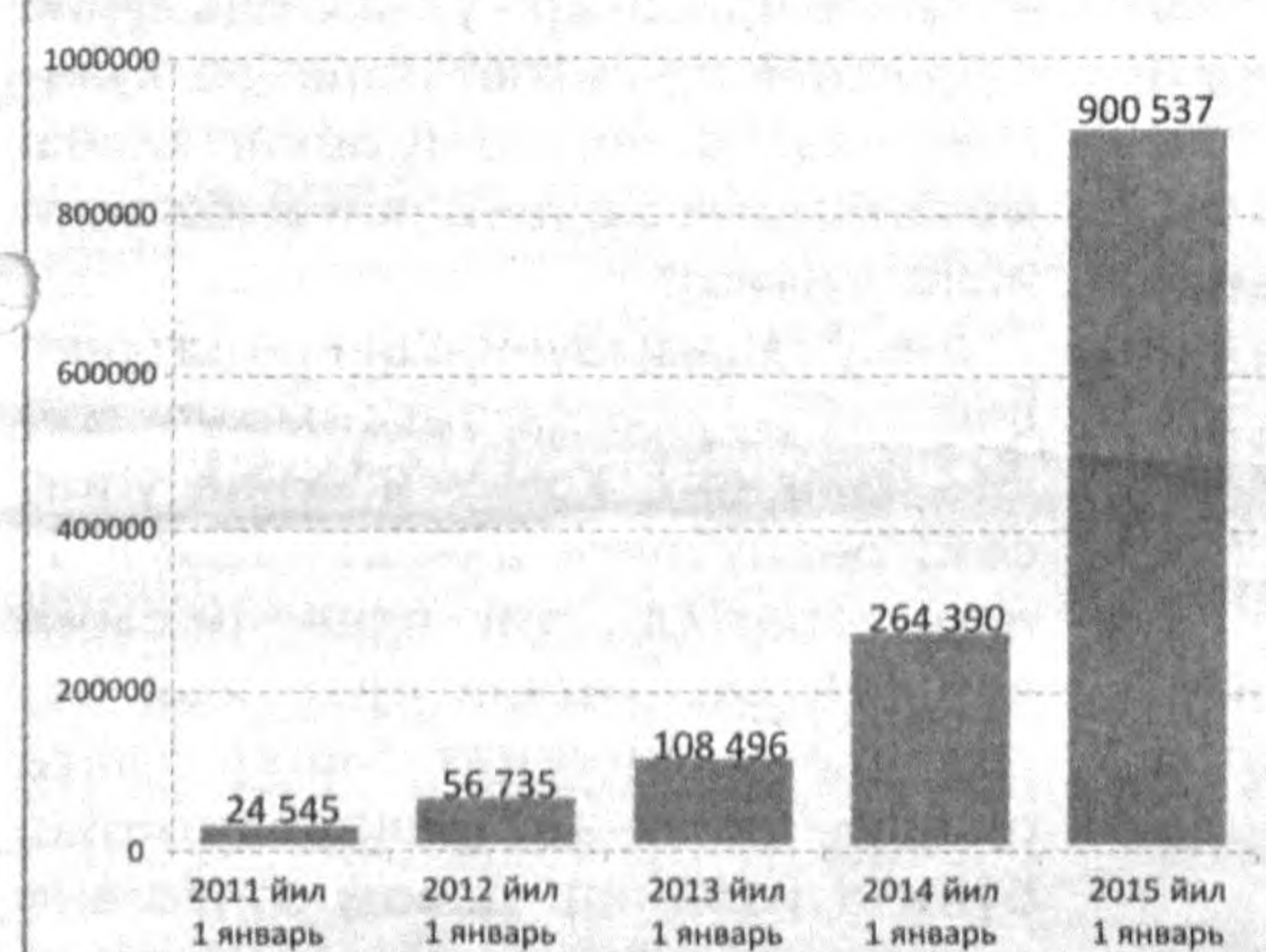
Ёш тадбиркор анъанавий ўтказиб келинаётган Ўзбекистон Республикаси Президенти соврини учун «Ташаббус» кўрик-танловининг 2014 йилги Тошкент вилояти босқичида «Энг яхши оилавий бизнес», мамлакат босқичида «Ёш фахрий қатнашчи» махсус номинацияси голиби бўлган. «Ёш тадбиркор — юртга мададкор», «Ватаним тараққиётига менинг ҳиссам» каби кўрик-танловларда ҳам муносиб иштирок этиб, имтиёзли сармоя олиш ҳуқуқини қўлга киритган.

STATISTIKA

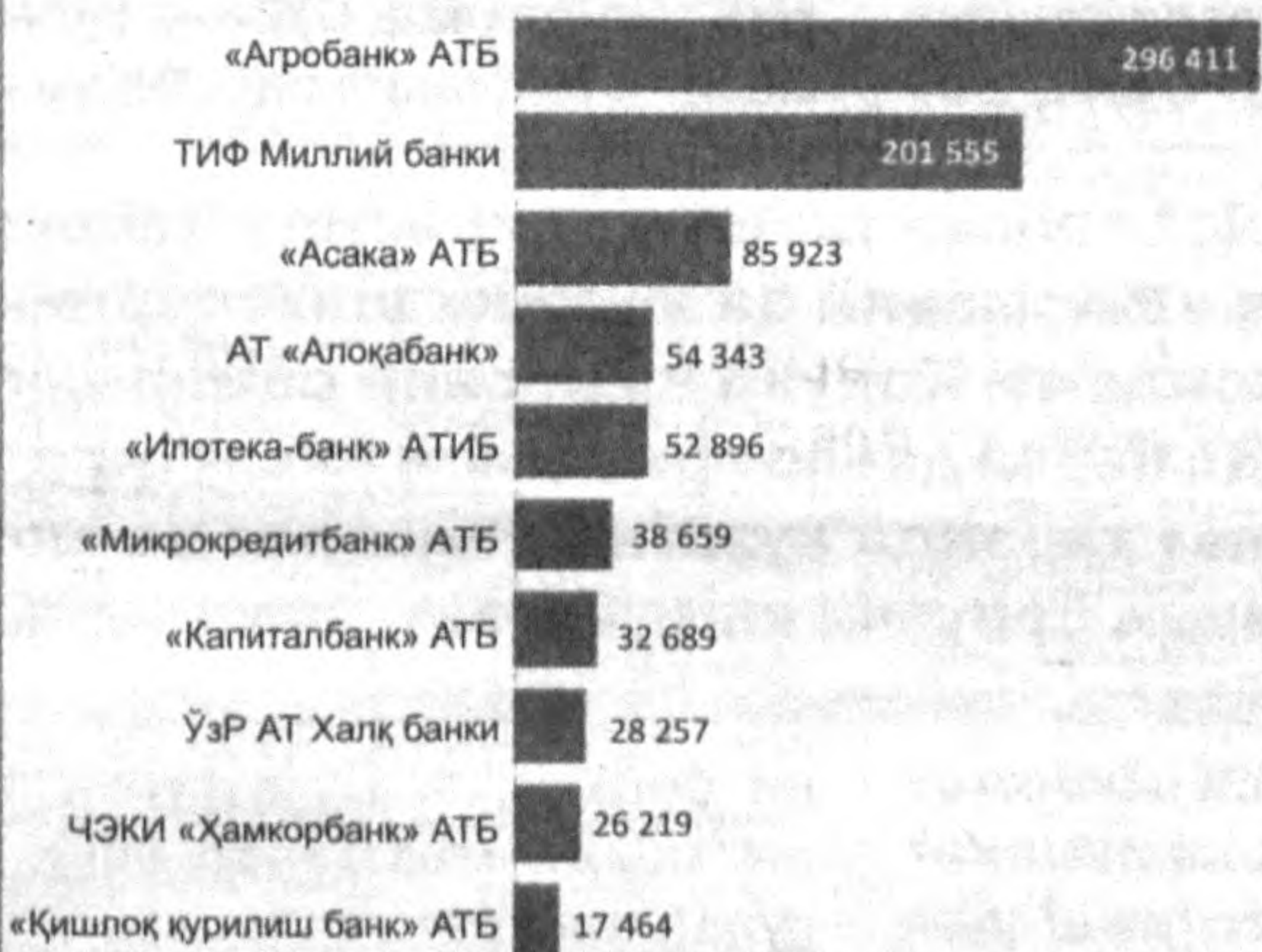
Масофавий банк хизматларидан фойдаланувчиларнинг сони, банклар кесимида 2015 йилнинг 1 октябрь ҳолатига

Т/р	Банклар	«Интернет-банкнинг» ва «Банк-мижоз»	«SMS-банкнинг» ва «Мобиль-банкнинг»	Фойдаланувчиларнинг умумий сони
1	ТИФ Миллий банки	8 840	192 715	201 555
2	«Ўзсаноатқурилишбанк» АТБ	2 801	3 530	6 331
3	«Агробанк» АТБ	5 914	290 497	296 411
4	«Ипотека-банк» АТИБ	5 942	46 954	52 896
5	«Микрокредитбанк» АТБ	2 621	36 038	38 659
6	ЎзР АТ Халқ банки	3 599	24 658	28 257
7	ЧЭКИ «Савдогар» АТБ	610	1 874	2 484
8	«Қишлоқ қурилиш банк» АТБ	2 127	15 337	17 464
9	«Туронбанк» АТБ	2 600	6 764	9 364
10	ЧЭКИ «Ҳамкорбанк» АТБ	11 627	14 592	26 219
11	«Асака» АТБ (АЖ)	2 730	83 193	85 923
12	«Ипак йўли» АИТБ	4 092	11 960	16 052
13	«ЎТ-банк» АЖ	211	185	396
14	«Трастбанк» ХАБ	2 640	2 052	4 692
15	«Алоқабанк» АТБ	3 181	51 162	54 343
16	«КДБ банк Ўзбекистон» АЖ	353	828	1 181
17	«Туркистон» ХАТИБ	560	248	808
18	Эрон «Содерот» шўба банки	6	14	20
19	«Универсалбанк» ХАТБ	877	705	1 582
20	«Капиталбанк» АТБ	4 920	27 769	32 689
21	«Равнақ-банк» ХАТБ	550	275	825
22	«Давр-банк» ХАТБ	2 736	1 795	4 531
23	«Invest Finance Bank» АТБ	1 477	2 724	4 201
24	«Asia Alliance Bank» АТБ	1 819	8 329	10 148
25	«Hi-Tech Bank» ХАТБ	176	17	193
26	«Orient Finans Bank» ХАТБ	1 031	2 282	3 313
	Жами	74 040	826 497	900 537

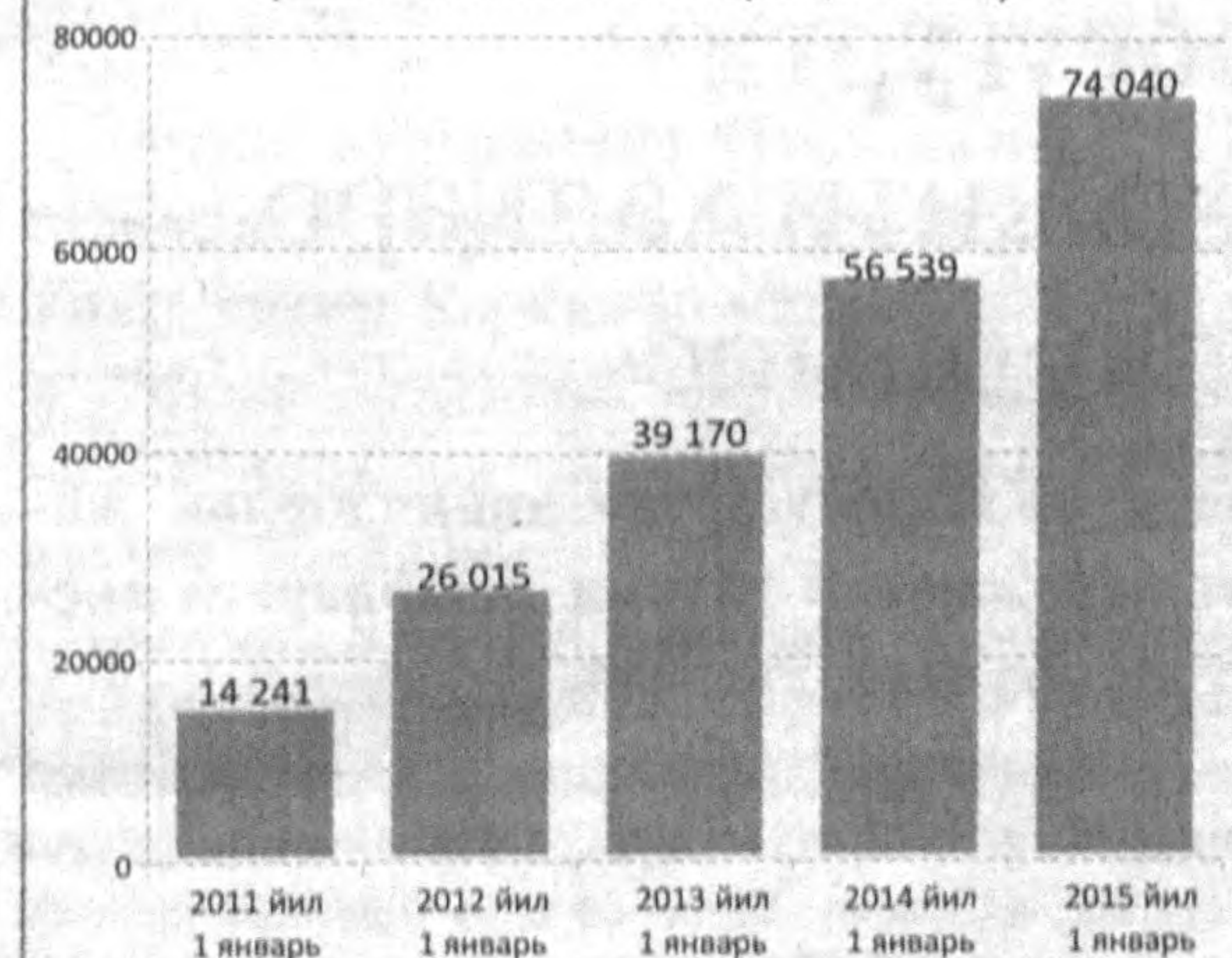
Масофавий банк хизматларидан фойдаланувчилар сони, донада (2015 йилнинг 1 октябрь ҳолатига)

Масофавий банк хизматларидан фойдаланувчилар сони бўйича банкларнинг ТОП-10 лиги, донада (2015 йилнинг 1 октябрь ҳолатига)

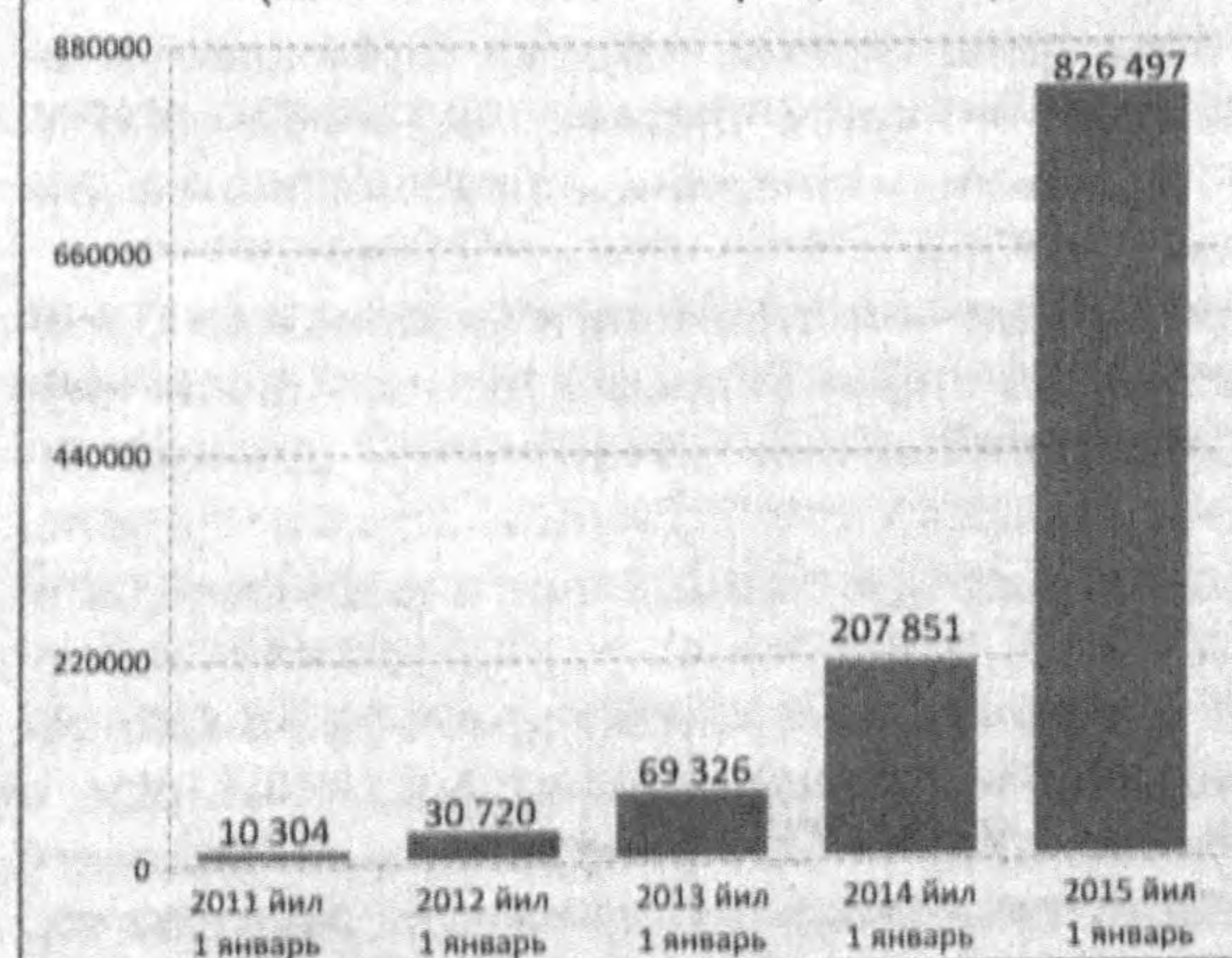
«Интернет-банкнинг» ва «Банк-мижоз» хизматларидан фойдаланувчилар сони, донада (2015 йилнинг 1 октябрь ҳолатига)

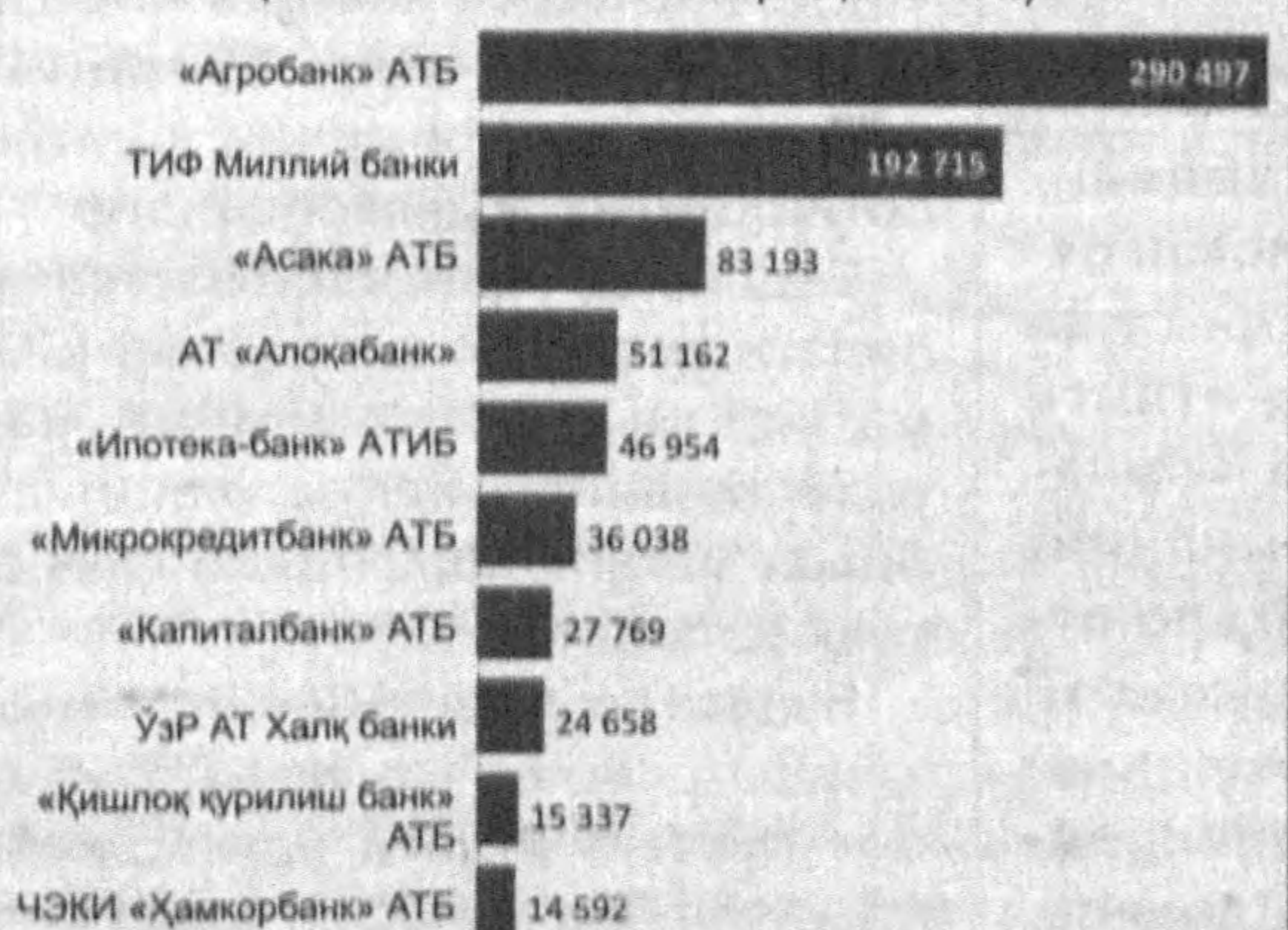
«Интернет-банкнинг» ва «Банк-мижоз» хизматларидан фойдаланувчилар сони бўйича банкларнинг ТОП-10 лиги, донада (2015 йилнинг 1 октябрь ҳолатига)

«SMS-банкнинг» ва «Мобиль-банкнинг» хизматларидан фойдаланувчилар сони, донада (2015 йилнинг 1 октябрь ҳолатига)

«SMS-банкнинг» ва «Мобиль-банкнинг» хизматларидан фойдаланувчилар сони бўйича банкларнинг ТОП-10 лиги, донада (2015 йилнинг 1 октябрь ҳолатига)

Ахборот ва статистика бўлими томонидан ЎзР МБ (www.cbu.uz) сайти материаллари асосида тайёрланди.

● Банк технологиялари

Электрон банк хизматлари — мижозларни жалб қилишнинг янги усуллари

(Давоми. Бошланиши 2-бетда).

– Шунингдек, бугунги кунда электрон банк хизматларини мобиль технологиялари асосида ривожлантиришда банк муассасаларида мобиль иловаларни жорий қилиш ҳам катта самара бермоқда, – дейди Татьяна Церех. – Хусусан, дунё банкларининг аксариятида ана шундай таклифлар мавжуд бўлиб, улар ёрдамида мижозлар у ёки бу хизматдан фойдаланиб келмоқда.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, «Мобиль-банкнинг»нинг ҳар қандай фойдаланувчиси ўзига мобиль ёки электрон ҳамённи очиши мумкин. Унга мижоз исталган мосламадан – компьютер, iPad, iPhone, Android, BlackBerry ва ҳ.к.лардан кира олади. Банкдаги ҳисоб рақамларни, ҳар қандай молиявий ташкилотнинг пластик карталарини, масалан, Яндекс-пулларни, уяли телефонлар ҳисобини ва, ҳатто индивидуал карталарини уларда тўпланган бонуслари билан бирга электрон ҳамёнга боғлаб қўйиш мумкин. Бунда мижоз ўзининг барча маблағларини бошқаради, оддий ва интернет-дўконларда электрон ҳамён орқали харидлар қилади, исталган тўловларни амалга ошириб, истаган кишининг электрон ҳамёнига маблағ ўтказиши.

Тадбирда иштирокчилар мобиль тижоратнинг банк ва мижозлар учун қулайлик томонлари хусусида фикр юритиб, ушбу турдаги хизматлар банк муассасалари учун мижозларни жалб қилишнинг ўзига хос услуби эканлигини қайд этди. Унда товарлар мавжудлигини текшириш, буюртмаларни бажариш, товарлар ва хизматлар ҳақини тўлаш, харидлар рўйхатини бошқариш, маҳсулотларни эслаб қолиш, мижозлар учун махсус таклифлар ва промо-акциялар ўтказиш, нархларни таққослаш, чипта ва ваучерларни фаоллаштириш, сотувдан кейинги хизмат кўрсатиш, товарларни муддатли етказиб бериш каби хизматларнинг бажарилиши санаб ўтилди.

Бундан ташқари, анжуманда хорижий экспертларнинг «Банк соҳасида жаҳонда кузатилаётган жараёнлар», «Мижозларни бошқаришнинг ягона тизими», «Таваккалчиликларни бошқариш» каби мавзулардаги тақдимотли чиқишлари тингланди.

– Мамлакатимиз иқтисодиётининг жадал ривожланиши ва халқаро иқтисодий алоқаларнинг тобора кенгайиб бориши, банклар ўртасида-

ги эркин рақобатнинг кучайишига, улар томонидан замонавий банк хизматларини жорий этиш, инновациявий электрон ахборот технологиялари ва коммуникация имкониятларидан тез ва самарали фойдаланишни тақозо этмоқда, – дейди «Трастбанк» хусусий акциядорлик банки Банк таваккалчиликларини бошқариш департаменти директори Саидмухтор Файзуллаев. – Мазкур тадбирда инновацион банк технологиялари ва хизматларини жорий этиш, мижозларни уларнинг бизнес йўналишлари, ёши, бошқа эҳтиёж ва манфаатларидан келиб чиққан ҳолда жалб этиш, банклар учун юзага келиши мумкин бўлган таваккалчиликлар ва уларни баҳолаш усуллари хусусида кизиқарли маълумотлар бериб ўтилди. Кредит таваккалчиликларини амалга оширишда қарздорларнинг молиявий ва бизнес ҳолатини уларнинг рейтинг кўрсаткичларини ҳисобга олган ҳолда (скоринг – таҳлил ва дефолт юзага чиқиши эҳтимолини ҳисоб-китоблар усулида) баҳолашни жорий этиш муҳим аҳамият касб этиши айтиб ўтилди. Банклардаги ҳар бир фаолият тури ва таркибий тузилмалар кесимида даромад ва харажатларнинг ҳисоб-китоби ҳамда ҳисоботини юритишни ташкил этиш, ушбу тузилмалар фаолиятини баҳолаш ва назорат қилишдан ташқари бутун банк ва ҳар бир тузилма устидан самарали бошқарув тизимини шакллантириш, амалга ошириш ва такомиллаштириш самаралари мисоллар асосида келтириб ўтилди.

Тадбирда электрон коммуникация ва инновацион технологияларга асосланган «Online» режимида хизмат турларини жорий этиш, ҳисоб-китоб ишларини тўғри ва ўз вақтида амалга ошириш, банк томонидан қўлланиладиган электрон дастурий таъминотнинг ишончлилигини, ходимлар малакаси ва тажрибасининг етарли даражада бўлиши билан биргаликда, банкдаги ахборот хавфсизлиги тизимининг мустаҳкам бўлиши банклар фаолиятида асосий ва долзарб масала эканлиги қайд этилди.

Анжуман якунида ҳозирги шароитда кредит ташкилотларининг бизнесга ўз ёндашувларини ўзгартириши долзарб аҳамият касб этиши, зеро, рақамли технологияларнинг шиддатли ривожланиши – ўзгаришлар, янги гоёлар ва ташаббуслар вақти келганидан далолат эканлиги таъкидланди.

Юлдуз ЗОКИРОВА.

SUG'URTA BOZORI

Суғуртада замонавий ахборот технологиялари

«KAFOLAT sug'urta kompaniyasi» акциядорлик жамияти томонидан ташкил этилган тадбир ана шундай номланди. Унда ташкилотнинг раҳбар-ҳодимлари ҳамда мутахассислар иштирок этди.

Бугунги кунда корхона ва ташкилотлар учун иш юритиш ва хизмат кўрсатишнинг электрон тизимига ўтиш, бунда куйи тузилмалар билан электрон ҳужжат алмашинувлари ташкил этиш ҳамда инновацион хизматларни ишлаб чиқиш долзарблик касб этмокда. Республикамизда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш тармоғининг молия-хўжалик фаолиятига ахборот-коммуникация технологиялари ҳамда дастурий маҳсулотларни кенг жорий этиш мақсадида ҳуқуқий база такомиллаштирилмокда. Хусусан, айна пайтда бу борада хўжалик бирлашмалари ва корхоналар учун Давлатимиз раҳбарининг 2014 йил 3 апрелдаги «Иқтисодийнинг реал секторида ахборот-коммуникация технологияларини янада жорий қилиш тўғрисида»ги 2158-сонли Қарори дастуриламал бўлмокда.

Тадбирда «KAFOLAT sug'urta kompaniyasi»нинг ушбу йўналишдаги фаолияти сарҳисоб қилинар экан, тизимда «Молиявий ҳисоб-китоб, ҳисоботлар ва суғурта фаолиятини технологик компьютерлаштириш

бўйича ахборот тизими мажмуасини жорий этиш» лойиҳаси амалиётга татбиқ этилаётгани, бунда барча бизнес жараёнларни компьютерлаштириш, интернет тармоғи ва дастурий таъминотлар билан таъминлаш ишлари жадал олиб борилаётгани таъкидланди.

– Ҳозирги кунда компаниянинг худудий филиаллари учун TAsIX тармоғида ADSL2+, FTTx технологиялари кенг қўлланилиб, тезлиги камида 2 мбит/с. бўлган ҳимояланган маълумот узатиш каналлари ташкил этилган, – дейди «KAFOLAT su-

г'urta kompaniyasi» АЖ Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш департаменти бош менежери Илҳом Каримов. – Яқин келажакда

ушбу тезликни камида 5 мбит/с. га кўтаришни режалаштирганмиз. Компанияда мижозларга масофавий хизмат кўрсатишни ривожланти-

ришга жиддий эътибор қаратилмокда. Чунончи, айна пайтда «Транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурталаш» (ТВЭФЖМС) бўйича автоматлаштирилган маълумотлар базаси ишлаб чиқилди ҳамда «SMS-хабар» хизмати жорий қилинди. Шунинг-

дек, суғуртанинг ушбу турида суғурта муқофотларини ҳисоблаш учун «Android» платформасидаги мобиль қурилмалар учун «ТВЭФЖМС Калькулятор» мобиль дастури ишга туширилди. Мазкур илова фойдаланувчига шахсий маълумотлар, транспорт воситаси тури, рўйхатдан ўтган худуд, тарифлар, фойдаланиш муддати ва бошқа параметрлардан келиб чиққан ҳолда, транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурталаш бўйича суғурта қийматини мустақил ҳисоблаш имкони-

кичи, яъни суғурта хизматларини онлайн тарзда интернет тармоғи орқали тақдим этиш ишлари нихоясига етказилди. Мижоз ўзининг шахсий виртуал хонасида ўз ҳисоб балансини тўлдирилганлик тарихини кузатиши, суғурта хизматларидан фойдаланиши, суғуртага оид савол бериши, суғурта ҳодисаси рўй берганлиги тўғрисида хабар етказиши мумкин.

2014 йилдан ишга тушган «Kafolat online» тизими орқали эса, суғурта хизматлари, тузилаётган суғурта шартномаларининг барча хусусиятлари, элементлари қайд этилган, марказлаштирилган ягона маълумотлар базаси шакллантирилди. Бу, ўз навбатида, оператив маълумотларнинг юқори даражада аниқлиги, ҳисоботларнинг тез ва хатосиз тайёрланиши, бошқарув амалиётида зарур бўлган тезкор таҳлилларни қисқа вақт ичида амалга ошириш имконини бермокда.

Эътиборлиси, компания «Kafolat online» тизими доирасида Ўзбекистон Республикасининг «Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Қонуни ижросини самарали ташкил этиш мақсадида барча даъво аризалари ўз вақтида кўриб чиқилишини «online» тарзида кузатиш, назорат ва мониторинг қилиш имконини берувчи янги блокни ишга туширди.

Анжуманда, шунингдек, компания веб-сайти ҳақида тақдимотли чиқиш қилинди. Ҳозирги кунда ушбу сайт республика давлат ташкилотлари орасида энг яхши расмий веб-сайтлар ўнталигидан жой олганлиги мамнуният билан тилга олиниб, уни янада ривожлантириш бўйича изланиш давом этаётгани таъкидланди.

Назира МАВЛОНОВА.

Компания «Kafolat online» тизими доирасида Ўзбекистон Республикасининг «Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Қонуни ижросини самарали ташкил этиш мақсадида барча даъво аризалари ўз вақтида кўриб чиқилишини «online» тарзида кузатиш, назорат ва мониторинг қилиш имконини берувчи янги блокни ишга туширди.

г'urta kompaniyasi» АЖ Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш департаменти бош менежери Илҳом Каримов. – Яқин келажакда

ни бермокда. Бу суғурта агентлари ҳамда мижозлар учун бирдек қулайлик яратмокда.

Шу билан бирга, компанияда автоматлаштиришнинг яна бир бос-

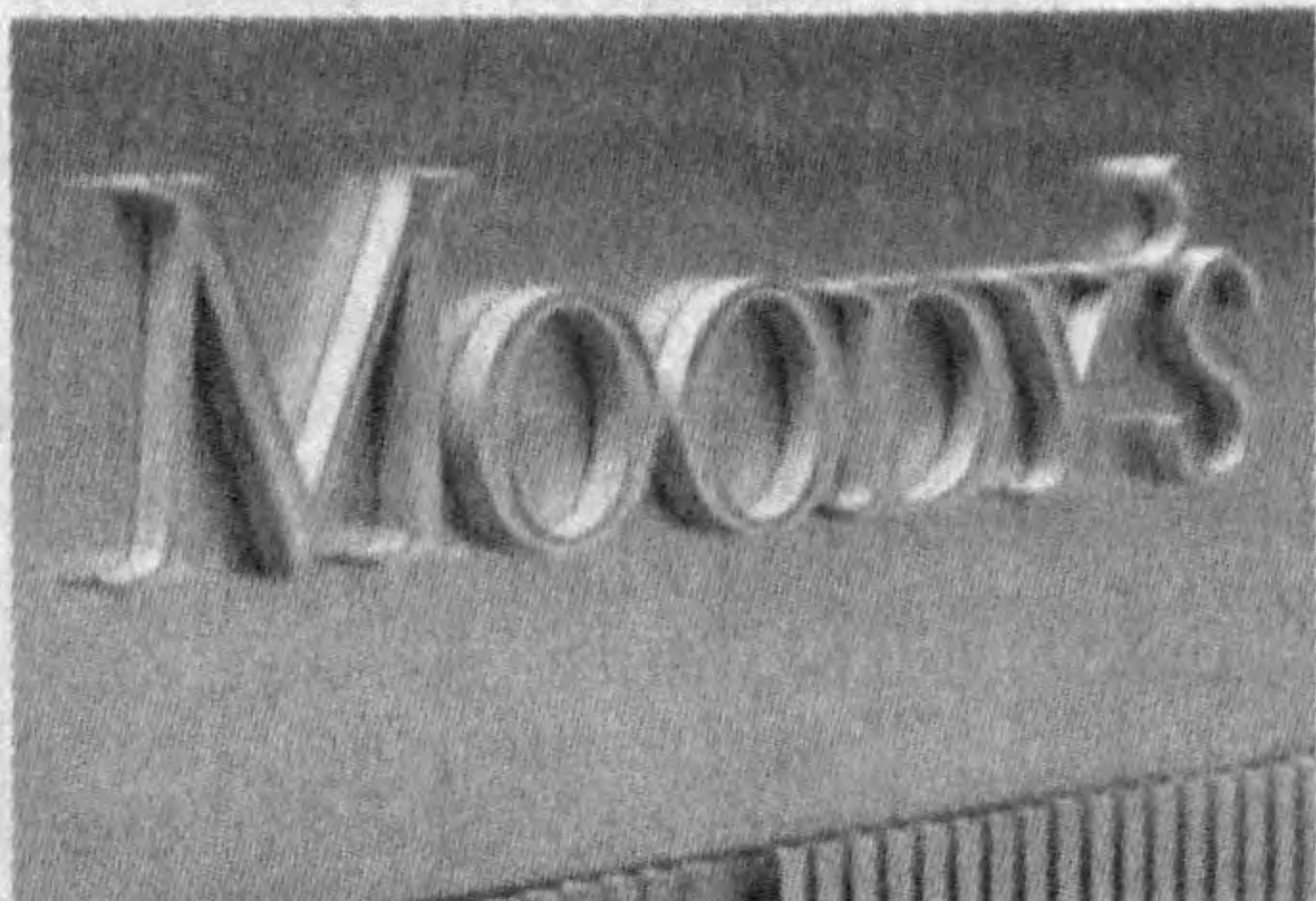
Рейтингга эга бўлиш омиллари

«Ўзбекинвест» экспорт-импорт миллий суғурта компаниясида «Moody's Investors Services» рейтинг агентлиги (Буюк Британия) вакиллари Хелена Павичич ва Семен Исаков билан учрашув ташкил этилди.

Унда икки томонлама ҳамкорлик, хусусан, компаниянинг инвестиция сиёсати, яқин истиқболдаги ўсишнинг муҳим жиҳатлари ва бошқа масалалар муҳокама этилди.

Тадбирда «Moody's» таҳлилчилари рейтингни тақдим этишнинг умумий услублари тўғрисида тақдимот намойиш этди. Муҳокамалар чоғида «Ўзбекинвест» компанияси учун яқин истиқболда рейтинг ўрнини яхшилаш бўйича тавсиялар берилди.

Шунингдек, учрашув давомида меҳмонлар Ўзбекистон суғурта бозорининг бугунги ҳолати ва ривожланиш истиқболлари, «Ўзбекинвест» ЭИМСКнинг қайта суғурталаш бўйича хорижий ташкилотлар билан ҳамкорлиги, Берн Иттифоқи Прага клубидаги иштироки ҳамда худудий филиаллари ва таркибий тузилмалари фаолияти билан яқиндан таништирилди.

Таъкидлаш жоиз, «Ўзбекинвест» компанияси Ўзбекистон суғурта компаниялари орасида «Moody's» рейтинг агентлиги рейтингини олган ягона компания саналади. Жорий йилнинг август ойида мазкур халқаро нуфузли агентлик «В1» прогнози билан «Ўзбекинвест» компаниясининг халқаро молиявий рейтингини яна бир бор тасдиқлаб, унинг истиқболини «барқарор», дея қайд этди.

Ширин БАЙСЕНОВА.

«Ўзагросуғурта»: сифат менежменти халқаро талабларга мос

«Cert international» компанияси «Ўзагросуғурта» акциядорлик жамиятининг ISO 9001:2008 сифат менежменти тизими талабларига мослиги юзасидан дастлабки аудит кузатувини ўтказди.

«Ўзагросуғурта» АЖ ўз фаолиятида турли халқаро сифат тизимларини жорий қилиш орқали маҳаллий ва халқаро суғурта бозоридаги ўрнини янада мустаҳкамлаш чораларини кўрмокда. Бу борада эса, «талабга мос таклиф» тамойилига амал қилган ҳолда янги суғурта хизматларини ишлаб чиқиб, амалдаги маҳсулотлар жозибадорлигини оширмокда, хизмат кўрсатиш сифатини, корпоратив бошқарув усуллари халқаро меъёр ва талабларга мос даражада такомиллаштирмокда.

ISO 9001:2008 халқаро сифатни бошқариш тизими – бошқа тармоқлар қатори суғуртанинг барча йўналишдаги фаолиятларига бирдек мос келади. Соҳада маркетинг ишларини юритиш, суғурта хизматларини ишлаб чиқиш ва уни сотиш шулар жумласидандир.

Тадбирда «Cert international» аудиторларининг тизимдаги ўзгаришлар бора-сидаги ҳисоботи тингланди. ISO 9001:2008 сифат тизими кўрсатиладиган хизматлар сифатини яхшилаш, рақобатбардошлигини кучайтириш, ортиқча харажатларнинг олдини олиш ҳамда компания стратегиясини амалга ошириш билан боғлиқ чора-тадбирлар самарадорлигини таъминлашга хизмат қилиши таъкидланди.

Бундан ташқари, «Cert international» мутахассислари жамият томонидан сифат соҳасидаги сиёсат намунали олиб борилаётгани хусусида ижобий фикр билдирди.

– Кузатув аудити натижалари «Ўзагросуғурта» АЖ ўз фаолиятини амалдаги қонунчиликка мувофиқ ҳолда олиб бораётганини кўрсатди, – дейди аудиторлар жамоаси бошлиғи Ильяс Кудиков. – Бу, ўз навбатида, жамиятнинг сифат менежменти тизими ISO 9001:2008 талабларига тўла мос келишини ифодалайди.

Наргиз АХМЕДОВА.

DUNYOGA NIGOH

«Raiffeisenbank» ва «Citibank» ўртасида тузилган битим маъқулланди

Чехиянинг рақобатга қарши курашиш бoshқармаси «Citibank» билан «Raiffeisenbank» ўртасида тузилган битимни маъқуллади.

Ушбу битимга асосан, «Citibank» «Raiffeisenbank»га ўзига тегишли улгуржи бизнес ҳамда кредит карталари бўйича хизмат кўрсатиш бўлимини сотган.

Банклар битимнинг қиймати-ни ҳанузгача қилмаяпти, бироқ «Raiffeisenbank»га «Citibank»нинг жисмоний шахсларга хизмат кўрсатиш бўлими ва 400 га яқин ходимлари, шунингдек, ошкор кредит карталари бўйича хизмат кўрсатиш бизнеси ҳамда банкоматлари ўтиши маълум бўлган.

«Citibank»нинг Чехиядаги улгуржи бизнесини сотиши ҳақидаги эълон ўтган йилнинг якунида чоп этилган эди. Ушбу сотув бизнес

трансформацияси ва активларни қисқартириш стратегияси доирасида уюштирилган. Банк Венгрия, Япония ва бошқа шу сингари тўққиз мамлакатдаги улгуржи бизнесини сотди.

Унинг истиқболли харидорлари сафида «Ceska Sporitelna», «Komerční Banka», «CSOB» ва «Fio Banka» банклари ҳам мавжуд эди.

«Raiffeisenbank» Чехияда 1993 йилдан буён фаолият юритади. Бугунги кунда активлар миқдори (200 млрд. крон) бўйича мамлакатда бешинчи ўринни эгаллаган. «Citibank» Ирландияда рўйхатдан ўтган «Citibank Europe»нинг Чехиядаги шўба муассасаси ҳисобланади.

Электрон тўловлар хавфсизлиги кучайтирилади

Европа парламенти тўлов хизмати бўйича директивларнинг янги талқинини (Directive on Payment Services — PSD2) қабул қилди. Ушбу тизим Европа комиссияси мутахассислари томонидан истеъмолчилар ҳуқуқини ҳимоя қилишни яхшилаш ва электрон тўлов хизматларининг хавфсизлигини таъминлаш дастури доирасида ишлаб чиқилди.

Янги қоидага кўра, электрон тўловларни амалга оширганлик учун белгиланган нарх арзонлашади ва мижоз номидан учинчи шахсга мобиль ва онлайн қурилмалар ёрдамида трансакция амалиётини бажаришга рухсат берилади. Яъни, рақамли тўловлар бозорида янги иштирокчилар юзага келиши кутилмоқда, хусусан, мобиль операторлар, смартфон ва бошқа қурилмалар ишлаб чиқарувчилар шулар жумласидандир. Европа комиссияси мутахассисларининг фикрича, бундай ҳолат соҳада рақобатни ривожлантиришга ёрдам беради. Мижозлар ўзлари учун муносиб воситачини излаб топиши ва картанинг ёрдамсиз тўловни амалга ошириши мумкин бўлади.

Шунингдек, PSD2 электрон тўловларни қайта ишлаш ва ташкил этиш ҳамда истеъмолчиларнинг молиявий манбаларини ҳимоя қилишга оид талабни кескинлаштиради.

Бундан ташқари, ушбу ҳужжат рақамли тўловларни ишлаб чиқариш бўйича хизматларни амалга оширишга ҳамда умумевропа бозоридаги ҳисоб рақамларига хизмат кўрсатишга кўмак беради.

«ЕИдаги тўлов хизмати бозори бугунги кунда жуда ҳам фрагментлаштирилган ва қиммат саналади, унинг қиймати 130 млрд. евро миқдорида баҳоланмоқда. Бу эса ЕИ ЯИМининг 1 фоизи дегани. Европа дунё бозорида рақобатбардошлигини таъминлаши учун бу каби катта харажатлардан воз кечиши даркор», — дейди Европа парламенти депутати Антонио Тайани.

Нотиқ янги қоидаларнинг зарурати ҳақидаги изоҳини давом эттирар экан, ЕИ фуқароларининг 34 фоизи асосий харидларни онлайн шаклда амалга ошириши, 40 фоизи смартфонларга эгаллиги ҳам бу каби харидларнинг сонини кўпайтиришини маълум қилди.

ИХТТ индикаторлари маълум бўлди

Композит етакчилик индикатори (CLI) кўрсаткичи ИХТТ мамлакатларидаги аксарият йирик бизнесининг истиқболдаги ўсиши сустрлашганини кўрсатмоқда, дейилди ташкилот сайтида.

CLI индикаторлари алоҳида мамлакат ва ҳудудлардаги иқтисодиётни баҳолаш ва башорат қилишга мўлжалланган. Шундай қилиб, ИХТТ мамлакатлари индикаторлари умумий ҳисобда ўсиш суръатларида сустрлашиш кузатилаётганини аниқлади. Хусусан, Буюк Британия (индекс 99,7 дан 99,5 пунктга тушди) ва АҚШ (99,5 дан 99,2 пунктга тушди) кўрсаткичи аниқланди. Канада (99,6 пункт, ўзгаришсиз) ва Япониядаги (99,9 пунктдан 99,8 га тушди) сустрлашиш у қадар катта бўлмаслиги қайд этилмоқда.

ИХТТ мамлакатлари учун CLI индикаторлари яна қисқарди. Жорий йил июль ойидаги 100 пунктдан августда 99,9 га тушиб қолди. Июнь ойида мазкур кўрсаткич 100,1 ни, майда эса 100,2 ни ташкил қилган эди.

Евроҳудудда ўсиш суръати барқарор бўлиши башорат қилинмоқда. Хусусан, Италия (индекс 100,9 дан 101 га ўсди) ва Францияда (ўсиш суръати 100,7 дан 100,8 га етди) иқтисодий ўсиш суръати мустаҳкамланишига ишонч бор. Евроҳудуд учун CLI индекси июлда 100,6 пунктни, августда 100,7 пунктни ташкил қилди.

Ривожланаётган мамлакатлар иқтисодиётига оид индикаторларга келсак, Хитойда (июлдаги 97,6 ўрнига августда 97,2 пункт), шунингдек, Бразилия (98,9 дан 98,8 пунктга) ва Россияда (98,9 дан 98,8 пунктга) ўсиш импульси йўқолишига ишора бор. Ҳиндистонда ўсиш суръати бирмунча мустаҳкамланиши башорат қилинмоқда (99, 8 дан 99,9 пунктга ўсади).

ЕМБ раҳбари Грецияга оид муносабатини баён этди

Европа Марказий банки раҳбари Марио Драгининг фикрича, Грециянинг зиммасидаги қарзни биров юмшатиш, бироқ Афинада ислохотлар давом эттирилиши лозим.

«Қарз элементларини юмшатиш зарур. Биз қарзнинг барқарорлигини таъминлаш бўйича бош қотиришимиз лозим», — дейди ЕМБ президенти Kathimerini нашрига берган интервьюсида.

Драги Греция ҳукуматини ўз дастурлари учун масъулият ҳис қилишга чорлади. «Ҳамонки, ҳукумат халқаро куч таъсири остида бирон-бир чора-тадбирни амалга ошириш мажбуриятини олганлигини таъкидлаган экан, у инқирозга юз тутиши мумкин, боиси яқин истиқболда маълум маънода яна жабрланиши кутилаётган грек халқи ўз ҳукуматидан бунинг сабабини суриштиради. Агар буткул ишонч бўлмаса, нега бундай қилмоқдамиз?», — деди Драги.

Унинг фикрича, мамлакатда ўсиш кузатилиши учун барча тузилмавий ислохотлар самарали амалга оширилмоғи лозим. «Энг муҳими, тушқунлик сизни бошқаришга йўл қўйманг», — деди ЕМБ раҳбари грек халқига мурожаат қилар экан.

Драги банкларни қайта молиялаштириш учун зарур бўлган пул маблағлари биринчи баҳо ва ҳулосадан сўнггина, яъни 15 ноябрдан кеч бўлмаган муддатда ажратилишига ишора қилди.

«Банкларни қайта молиялаштириш

ва соғломлаштириш учун 10 млрд. евро миқдоридаги биринчи транш ажратилди. 15 млрд. евро миқдоридаги иккинчи транш биринчи ҳулосадан сўнг, активларнинг сифатини назорат қилиш дастури муваффақиятли якунланганидагина, 15 ноябрдан кеч бўлмаган муддатда йўналтирилиши кутилмоқда. Шунингдек, стресс-тест ва молия соҳасига нисбатан белгиланган талабларга жавоб бериш муҳим аҳамиятга эга», — деди Драги.

У депозитлардан воз кечиш — омонатларни қисқартиришга қаршилигини билдирди.

ЕМБ банкларни омонатларни қайта молиялаштириш эвазига қутқаришга қарши бўлиб, бундай сиёсат иқтисодиётни тиклаш самарасига ва хусусий секторга ҳам салбий таъсир кўрсатади ва Еврогурӯх вакиллари ҳам шундай фикрда, деди у.

Ўз айбига иқро

«Deutsche Bank»нинг собиқ катта трейдери Майкл Росс Картлер Нью-Йоркда ўтказилган суд жараёнида Лондоннинг банклараро тақлифлар ставкаси схемасига (LIBOR) таъйиқ кўрсатганини тан олди.

Агентлик берган маълумотларга кўра, «Deutsche Bank»нинг АҚШдаги бўлини-масида меҳнат қилган Картлерга нисбатан ҳукм 2016 йил 19 январда чиқарилиши лозим. Оқибатда Картлер АҚШ ва Буюк Британиядаги тартибга солувчи ташкилотларга 2,5 млрд. АҚШ доллари миқдорида пул ўтказган ҳамда ўз трейдерлари ёрдамида 2005-2009 йиллар давомида банклараро бозорнинг асосий ставкаларига тизимли равишда таъсир кўрсатган «Deutsche Bank»нинг илк ходимига айланади.

2015 йил август ойида айнан шу каби айб «UBS» ва «Citigroup»нинг собиқ трейдери Том Хейесга нисбатан қўйилган бўлиб, у 14 йилга озодликдан маҳрум қилинган. Тергов натижаларига кўра, Хейес 25 трейдер ва брокерлари мавжуд тармоқ раҳбари бўлган ва 2006-2010 йиллар давомида таъсир ўтказишда иштирок этган.

XABARLAR, VOQEALAR

Мақсад — истеъмолчилар маданиятини ошириш

Пойтахтимизда «Юксак ҳуқуқий маданият ва фуқаролик жамияти» мавзuida матбуот анжумани ўтказилди.

Тадбир Ўзбекистон Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамиятлари федерацияси томонидан ташкил этилиб, унда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти, Ўзбекистон нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциацияси вакиллари ҳамда оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди.

Бугунги кунда мамлакатимизда саккиз мингдан ортиқ нодавлат нотижорат ташкилотлар мавжуд бўлиб, уларнинг эркин фаолият юритишлари учун зарур қонунчилик базаси яратилган.

— Федерациянинг асосий мақсади Ўзбекистон Республикасининг «Истеъмолчилар

нинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонунига мувофиқ, истеъмолчилар ҳуқуқлари ва манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлаш учун жамоатчиликни кенг жалб этиш, ички истеъмол бозорида сифати паст, одамлар ҳаёти ва соғлиғига хавф туғдирувчи товарлар сотилишига йўл қўймаслик устидан жамоатчилик назоратини кучайтириш, аҳолининг ҳуқуқий ва истеъмол маданиятини оширишдан иборат, — дейди **Федерация вакили Хусниддин Норбўтаев**. — Бундан ташқари, ҳозирги кунда ташкилотимиз 2015 йил 1 январдан кучга кирган Ўзбекистон Республикасининг «Ижтимоий шериклик тўғрисида»ги Қонуни ижросини таъминлаш мақсадида маҳаллий давлат ҳокимияти органлари билан яқин ҳамкорлик

алоқаларини кенг йўлга қўйиб, 2015-2016 йилларга мўлжалланган истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг таъсирчан механизмлари доирасида самарали иш олиб бормоқда.

Таъкидлаш жоиз, айни пайтда федерациянинг 14 ҳудудий бирлашмаси, 193 туман ва шаҳар жамияти, маҳаллалар, корхона ва ташкилотлар ҳамда ўқув муассасаларида таянч гуруҳлари фаолият юритмоқда. Ташкилот истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини кенг тарғиб қилиш билан бирга, фуқароларнинг ижтимоий ҳаётда дуч келаётган турли муаммоларини ҳал қилишга катта эътибор қаратмоқда. Хусусан, жорий йилнинг 9 ойи давомида 5,4 мингдан ортиқ мурожаат келиб тушган бўлса, унинг 92 фоизга яқини ижобий ечим топди.

Анжуманда федерация тизимида ишга туширилган 1091 қисқа рақамли «Ишонч телефони» ҳамда расмий веб-сайти асосидаги онлайн хизматлар мамлакатимизнинг исталган бурчагидан туриб транспорт, коммунал, тиббиёт, алоқа, савдо каби соҳалардаги долзарб масалалар бўйича қилинаётган мурожаатларнинг ўз вақтида ечим топишига қўмаклашаётгани қайд этилди.

Наргиз АХМЕДОВА.

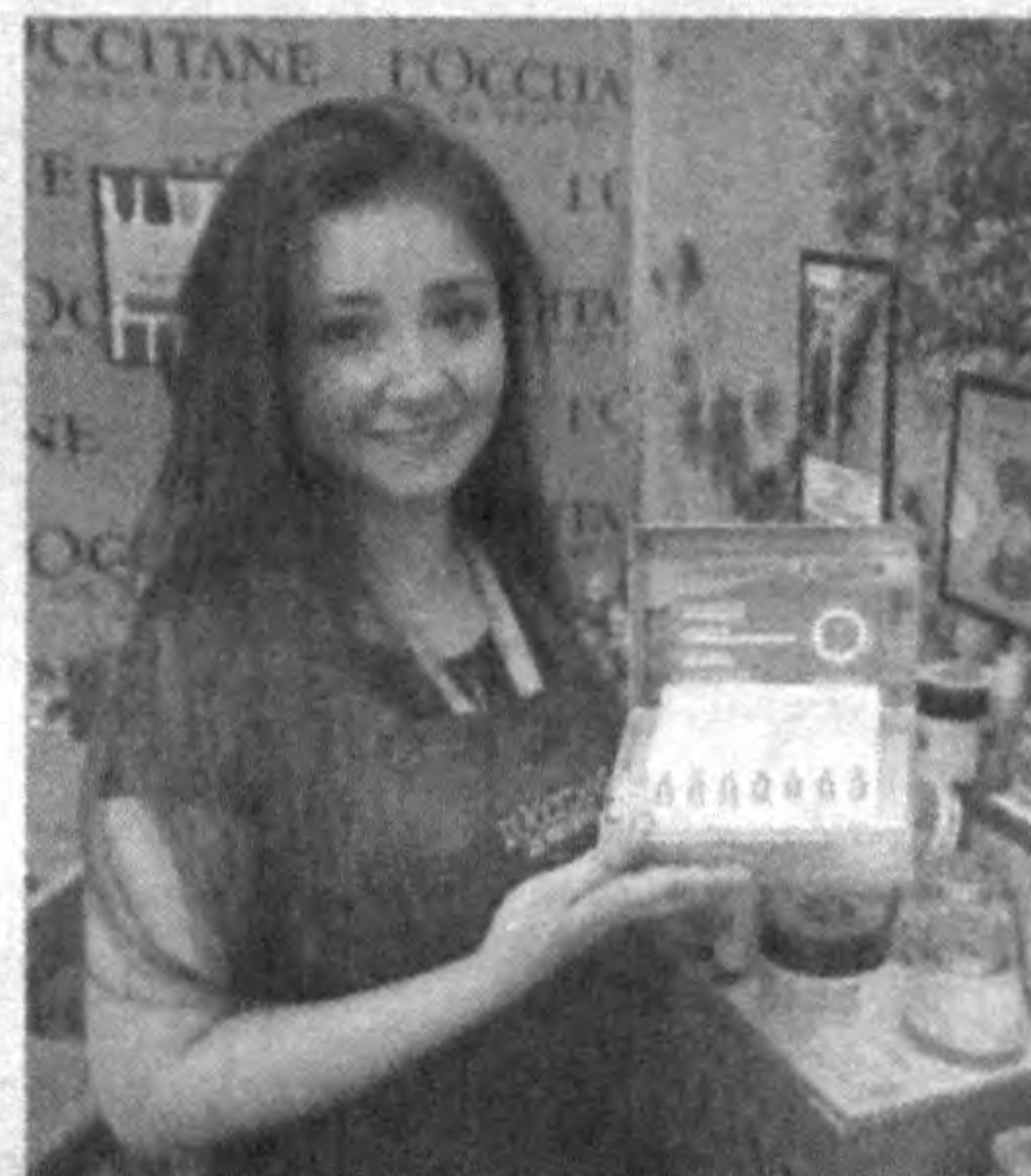
Гўзаллик саноати намоиши

«Ўзэкспомарказ»да «Beauty Uzbekistan-2015» халқаро кўргазмаси бўлиб ўтди.

Тадбир «ITE Uzbekistan» халқаро кўргазма компанияси томонидан Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Савдо-саноат палатаси ва бошқа ташкилотлар кўмагида ташкил этилди.

Кўргазманинг очилишида Президентимизнинг 2009 йил 1 декабрдаги «Саноат кооперацияси асосида тайёр маҳсулотлар, бутловчи буюмлар

— «Beauty Uzbekistan» кўргазмасида иштирок этишга алоҳида тайёргарлик кўриб, ўлканинг табиий иқлим шароити билан танишдик, — дейди **«Inha Gtep» компанияси вакили Жэ Ву Янг (Корея Республикаси)**. — Юртингиз серкўёш, қолаверса, бу ерда ҳар бир фасл ўз жозибасига эга. Шунинг учун кўргазмага компаниямизнинг пардоз маҳсулотлари ва гигиеник воситалари

ва материаллар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштиришни чуқурлаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарори мамлакатимизда косметика маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган янги компанияларни ташкил этиш, мавжуд корхоналарнинг ишлаб чиқариш қувватларини юксалтириш ва маҳсулот турини кўпайтириш, соҳада халқаро ҳамкорликни янада ривожлантиришда муҳим омил бўлаётгани, «Beauty Uzbekistan» халқаро кўргазмаси Ўзбекистон гўзаллик саноати салоҳияти ва ютуқларини кенг намоиш этиш, тармоқни янада тараққий эттириш бўйича халқаро ҳамкорликини мустаҳкамлаш, хориж инвестициясини жалб этиш орқали истиқболли лойиҳаларни амалга ошириш учун қулай замин яратаётгани таъкидланди.

Кўргазмада Жанубий Корея, Ҳиндистон, Индонезия, Франция, Италия, Греция, Венгрия, Россия, Исроил ва бошқа давлатлардан қирқдан ортиқ компаниялар ўз маҳсулотлари ва хизматлари билан иштирок этди.

ни турли мавсумга мос равишда олиб келдик. Улар орасида юз парваришига оид (намлантирувчи кремлар) маҳсулотларимизга қизиқиш катта бўлди.

Халқаро кўргазмада Ўзбекистоннинг гўзаллик саноати ҳам кенг миқёсда тақдим этилди. Маҳаллий, жумладан «AB Form Sistem», «Bitobi Pro», «Breeze», «Ece Cosmetic», «Fabienne Inter Group», «Jasmin Fito Pharma», «Le Asante Cosmetics», «Luxury Aroma», «Mountain Herbs», «Zamona Ra'no» каби корхоналарнинг юз териси парвариши бўйича воситалар, пардоз ва парфюмерия маҳсулотлари, соч бўёқлари, шампунь ва бальзамлар, совунлар, кремлар, аксессуар ва тақинчоқлар, гигиеник воситалар, соҳада қўлланиладиган асбоб-ускуналар, махсус кийимлар ҳамда хизматлари тақдиф этилди. «Соғлом келажак» — косметологияни ривожлантириш жамоат бирлашмаси томонидан уюштирилган тренинг-семинар эса барчага манзур бўлди.

Юлдуз ЗОКИРОВА.

ОБУНА-2016

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

Газетанинг обуна индекслари

Юридик шахслар учун:
ўзбек тилида — 102
рус тилида — 104

Жисмоний шахслар учун:
ўзбек тилида — 377
рус тилида — 378

Маълумот учун телефонлар:
0(371) 234-58-43,
0(371) 234-43-18

«БАНК АХБОРОТНОМАСИ»: МОЛИЯ ЯНГИЛИКЛАРИДАН ДОИМО ХАБАРДОР БЎЛИНГ!

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

АХБОРОТ-ТАҲЛИЛИЙ ГАЗЕТА

ҲАМКОРЛАРИМИЗ ВА МУАССИС

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки

«Norma» МЧЖ

«Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖ

БОШ МУҲАРРИР

Акмал НАЗАРОВ

Нашр учун масъул

Анвар АСРОРОВ

ЧОП ЭТИШГА ТАЙЁРЛОВЧИ

Газета «Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖнинг
компьютер базасида
саҳифаланди

АХБОРОТ КЎМАГИ

ЎЗА, «Туркистон-пресс» НАА

ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:

100084, Тошкент ш.,

Ғ. Мавлонов кўчаси,

1а-уй, 3-қават.

e-mail: info@banknews.uz

www.banknews.uz

Реклама ва эълонлар учун
234-43-18

телефони орқали мурожаат қилинг.

Юридик шахслар учун нашр индекси — 102.

Жисмоний шахслар учун нашр индекси — 377.

Таҳририятнинг фақат ёзма розилиги билан «Банк ахборотномаси»да эълон қилинган материалларни кўчириб босишга ижозат берилди.

Қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва қайтарилмайди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2012 йил 10 январда 0065-тартиб рақами билан рўйхатга олинган.

Газета ҳафтанинг пайшанба куни чоп этилади.

Буюртма № 101

Адади: 6097 нусха.

Нархи шартнома асосида.

Газета АЗ ҳажмида, 3 шартли босма табакда

чоп этилди.

Босишга рухсат этилди: 14.10.2015 й., 9.00.